

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocny 144-44. Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

OSTATNIE SŁOWO

oskarżonych Libermana, Barlickiego, Dubois i Pragiera
Wyrok w procesie brzeskim nastąpi we wtorek lub w środę

Warsz. koresp. „Głosu Poran-
nego” (Fr.) telefonuje:

Wczoraj salę sądową zapelni-
ły tłumy publiczności. Wszyscy
są ciekawi ostatniego słowa oskarżonych.

O godz. wpół do 11-ej kom-

plet sędziowski wszedł na salę
i przewodniczący oświadczył:
— OSKARŻONYM PRZY-
SŁUGUJE PRAWO OSTA-
TNEGO SŁOWA. CZY OSK.
LIEBERMAN CHCE Z NIEGO
SKORZYSTAĆ?

Co powiedział pos. Liberman

Posel Liberman wstaje i tak
zaczyna przemawiać:

— Wysoki sędzie, ustawa sta-
nowi, że ostatni głos po walce
stron przysługuje oskarżonym.
Mają sobie spojrzeć w oczy
wprost, sąd i oskarżeni. Ten co
może odebrać wolność i ten, co
może ją stracić. Sąd ma spoj-
rzeć w duszę, aby wiedział ko-
go sądzi. Pragniemy, aby po
miesiącach rozprawy, gdy za-
bieramy głos, sąd zapamiętał
nasze oblicze duchowe. Oskar-
żenie czyniło wszelkie wysiłki,
aby przedstawić naszą działal-
ność w sposób zniekształcony,
oczekiwaliśmy, że usłyszymy,
no nam zarzucają, co nas ob-
ciąża. Miał tego, usłyszeliśmy
wycieczki osobiste, szczególnie
zaciekle, jeśli chodzi o moją o-
sobę. Nie przywiązywałem i
nie przywiązuję do nich wagi
tak, jak i do wycieczek w gazo-
tach rządowych. Oceniam je
zgodnie z ich poziomem meral-
nym.

Dlaczegośmy się nie przyznali

— Prawda, że p. prokurator
okazał swego rodzaju skruchę
w replice. Szkoda, że tak póź-
no. Byłby uniknął niejednego

odezwania się. Mimo to, będę
usiłował odpowiedzieć na pyta-
nia, jakie go dręczyły. **Dlaczego-
śmy się nie przyznali?** Dziś
obecny oskarżyciel (obecny
jest tylko prok. Rauze) dziwił
się dlaczegośmy się nie przy-
znali. Dlaczego p. Witos i ja z
piosenką na ustach, przypuści-
my z „Pierwszą Brygadą” nie
poszliśmy do więzienia, a po-
tem na innych procesach opo-
wiadałby pan prokurator ze
wzruszeniem, jaktośmy szli do
więzienia i radziłby to robić in-
nym.

Tak samo mogliśmy się przy-
znać, gdyby nam zarzucono usi-
łowanie włamania się do ban-
ku. I w tym wypadku można-
by nam również powiedzieć:
„Jakto, pierwszy z brzęgu zło-
dziejszek do winy się przyzna-
je, a wy się przyznać nie chce-
cie?”

— Mówiono dużo o tych ry-
cerzach wolności, tych obec-
nych rycerzach wolności. Czy
oni zawsze przyznawali się do
czynu, czy czasami nie symu-
lowali obłąkania, byle się wy-
dostać na wolność. Były to cza-
sy wprowadzić zaboreze, ale ja
nie wiem, czy jest takim szczę-
ściem być oskarżonym przez
polskiego prokuratora, aby się

Posel Liberman

przyznać do niepełnionych
win.

Clemenceau—Witos

Cały kraj i prawdopodobnie
panowie oskarżyciele wiedzą,
że w czerwcu 1930 r. nikt rew-
lucji nie planował. Pod jednym
względem przyznamy się chę-
tnie, że to, co nazwano konfe-
deracją, było, że inteligent,
chłop i robotnik podali sobie
ręce, aby wynieść ponad partię
wartości moralne, aby dojść do
panowania prawa i moralno-
ści. Dostyc często w miejscu
miarodajnym polityka nazywa
się fałszywą grą. Tak nie jest.
Każdy bezstronny ocenił porwy
mas ludowych, które się koło
nas na kongresie krakowskim

zgrupowały. Z Belwederu sły-
szy się słowa, że naród polski
jest zły i głupi. A my mówili-
my do narodu, że nie jest on a-
ni głupi, ani zły, że w każdej e-
poe wydawał z siebie wielkich
ludzi, stwarzał wielkie czyny,
miał szlachetne impulsy. A gdy
przyszła pierwsza wojna Pol-
ski Niepodległej, naród posta-
wił chłopca, aby kraj ratował.
We Francji postawiono wtedy
człowieka, który całe życie był
pyskaczem i, mimo, że miał ko-
ło siebie Focha, jego właśnie—
Clemenceau — nazwano ojcem
zwycięstwa. A my, w analogicz-
nym wypadku postawiliśmy na
czele chłopca, który działał to
samo, co Clemenceau — był
ojcem zwycięstwa.

Frak adwokacki

I dlatego nie można o nas
mówić, że jesteśmy małym na-
rodem. Jesteśmy narodem wiel-
kim, który dużo cierpiał, ale
którego lud potrafi stanąć na
wysokości zadania i dlatego nie
wolno go deptać, nie wolno dep-
tać woli i godności. I mówili-
my do tego ludu, że ma on kon-
stytucję, o której marzyły po-
kolenia i wzywaliśmy go do jej
obrony.

Myli się oskarżenie publicz-
ne, jeżeli jako motyw, jako mo-
tor naszego działania, podaje
nienawiść. O mnie tutaj mówio-
no, że dlatego montowałem
font, którym chciałem kraj za-
topić we krwi, bo p. Piłsudski
wydrwił mój frak adwokacki.
Frak, jak wiadomo, nie jest
symbolem urzędu adwokata. I
dlatego ja miałem wywoływać

rewolucję, że z przekazem mó-
wiono o fraku.

Sława Piłsudskiego i Kościuszki

— Nie. To nie nienawiść by-
ła motorem naszego działania.
To jest konflikt, do którego
dojść musiało. P. marsz. Pił-
sudski jest wielbielelem jednej
władzy. My mamy ideały demo-
kracji. Ci, co stoją przeciw
nam, mają tak zw. ideologię. A
czóż to jest ta ideologia? Ideo-
logia bez idei. Samochwałstwa z
jednej strony i bałwochwál-
stwa z drugiej strony. My wie-
rzymy w naród. Po tamtej stro-
nie mówi się, że to stado, nad
którem panować trzeba siłą
bata.

— Musiało przyjść do kon-
fliktu. My, socjaliści, choć wy-
znajemy materialistyczny po-
gląd na dzieje, to znaczy mówi-
my, że rozstrzygają zmiany eko-
nomiczne, wiemy, że w niejed-
nym momencie dziejowym
wpływ na kształtowanie się lo-
sów świata czy poszczególnych
narodów posiadają potężne in-
dywidualności — genjusze. Ta-
kim genjuszem był Kościuszko.
Gdy wybuchła wojna i powsta-
ły legiony ożrazu okrzyknęły
genjuszem marsz. Piłsudskiego.
I gdy Polska została wskrzeszo-
na, postarano się, aby sława
Piłsudskiego zatarała obraz Ko-
ściuszki. Ten, co się nikomu
nie kłaniał, ani carom, ani Na-
poleonowi, bohater dwóch
światów, poszedł w kąć. A my
właśnie w tej konfederacji kra-
kowskiej doszliśmy do przekonania,
że po przez burzę nale-
ży naród prowadzić ku ideałom
Kościuszki. Jego ideały zostały.

Jestem szczęśliwy

Dziś obóz sanacyjny chce o-
przeć przyszłość narodu na nie-
wolniczym posłuszeństwie. Gło-
si się hasła, że Polska nie nale-
ży do Zachodu, że jest krajem
wschodnim i trzeba rządzić
wschodnimi metodami. Wy-
czuliśmy istniejące w naro-
dzie pragnienie wyratowania
kraju z tej sytuacji. Jeżeli dąży-
liśmy do usunięcia tego rządu,
to nie dlatego, abyśmy mieli
wziąć władzę, ale dlatego, żeby
przyszli ludzie dobrzy, dobrego
serca. Żądaliśmy, aby przy-
szedł rząd, któryby ukończył te
nieustanne hocki klocki i przy-
stąpił do rozwiązania wielkich

(Dokończenie na stro-
nicy 3-ej)

Japończycy prą na Pekin

Interwencja Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji

Równoczesne demarche przedstawicieli trzech mocarstw u rządu tokijskiego

LONDYN, 7 I. Oddziały ja-
pońskie po zdobyciu Czing-
czau posuwają się ustawicznie
dalej na południe i zajęły już
miasto Hulu-tau. Przednie stra-
że japońskie wkroczyły już do
miasta Szanhai-kwan.

Chińczycy obawiają się, że
operacje te zmierzają do zaję-
cia Tien-tsinu, poczem następ-
nym etapem miałyby być zaję-
cie Pekinu.

MOSKWA, 7 I. (PAT). We-
dług doniesień koresponden-
tów sowieckich w Tokio, wzo-
raj po popołudniu wojska ja-
pońskie zajęły port Hu-Lu-Da-
lo, odległy o 200 km. od Tien-
tsinu.

Z Szanghaju donoszą, że
dwie dywizje wojsk japońskich
rozwinęły ofensywę, forsując
linię kolejową Mukden — An-
dun.

SZANGHAJ, 7 I. (PAT). We-
dług depeszy z Tien-tsinu wo-
jska japońskie zajęły dzisiaj ra-
no Szang-Hai-Kuan, w pobliżu
którego Wielki Mur Chiński do-
tyka morza.

WASZYNGTON, 7 I. (Tel.
wl.). Z inicjatywy Stanów Zje-
dnoczonych podjęta została in-
terwencja Ameryki, Anglii i

Francji, które w liczbie dzie-
więciu państw podpisały trak-
tat 1922 r. w Waszyngtonie,
gwarantujący t. zw. „otwarte
drzwi” w Mandżurji i nietykal-
ność Chin. Odpowiednie de-
marche przeciwko akcji japoń-
skich sił zbrojnych w Mandżu-
rji uczynią u rządu w Tokio
posłowie wymienionych trzech
mocarstw równocześnie.

O BATOŻENIU

Obrońca posła Dubois adw. K. Sterling powiedział:

„Niech nikomu się nie zdaje, że pięść jest symbolem silnej władzy, że „bat“ pochodzi od słowa „Batory“ i że batożyć przez „ż“ czy przez „rz“ to jest jedno i to samo“.

Uwaga mec. K. Sterlina jest bardzo aktualna, gdyż nie brak u nas ludzi, nie odróżniających „batożenia“ od „batorzenia“.

Jedną z maksym batorzenia (od Batory) przypominał niedawno p. A. Nowaczyński, cytując następujące słowa Stefana Batorego, wypowiedziane na posiedzeniu sejmu w lipcu 1585 r., po powrocie z wojny i po zdobyciu Połocka:

„Moja chwała bowiem Wasza jest i naodwrot: Wasza chwała moja jest“.

W niniejszym artykule interesuje nas batożenie przez „ż“, a raczej „Ideologia“ tych publicystów, którzy przyjmują bat za symbol silnej władzy, a nawet i państwa.

Problem batożenia jako systemu rządzenia wywołał poważną dyskusję na łamach „Czasu“. Heroldem bata okazał się dr. Jan Hupka, którego tezę zbija redaktor „Czasu“, p. prof. Stanisław Estreicher w cytowanym już przez nas artykule, tłumacząc dr. Hupce et consorces podstawowe pojęcia prawa publicznego.

Artykuł prof. Estreichera jest tem ciekawszy, iż w istocie broni on tezę polskiej opozycji, tej tezy, która powtarza się we wszystkich mowach, tak oskarżonych jak i ich obrońców, na procesie brzeskim.

Teza p. dr. Hupki, gloryfika-

tora batożenia wygląda następująco:

„Bat jest jednym z koniecznych instrumentów każdego rządu. Bez bata nie można rządzić żadnym narodem, a zwłaszcza tak rozwichrzonym i warcholskim, jakim jest naród (sic!) polski“.

„Moskale rządzili polakami przez półtora wieku i to mimo powstania — z wielkim powodzeniem — przy pomocy bata i pozostawili nawet w wielu polskich sereach coś naksztalt tęsknoty za batem.“

„Bat jest niezawodnie potrzebny. Cały tylko sekret w tem, by go nie uważać za główny instrument, tylko za jeden z pobocznych i by pamiętać, że bat może być skutecznym lekarstwem na warcholstwo, nie pomoże jednak nie przeciw zropczeniu.“

„Toteż tylko aktywny w stosunkach politycznych i gospodarczych rząd... może z powodzeniem i pożytkiem posługiwać się w razie potrzeby nawet batem.“

„Bat musi się wreszcie znajdować w rękach ludzi mądrych i zrównoważonych. Powinien być używanym sprawiedliwie i beznamiętnie. Bo gdy tylko raz zawładnie batem namiętność i mściwość, zmieni się on wcześniej czy później w zwyciężny kij, a kij jak wiadomo, ma dwa końce“.

Przytoczona apoteoza knutokracji nie jest wprawdzie absolutną obroną batożenia, ale ograniczenia, warunki, które autor stawia batożeniu, są bez znaczenia, są pustym frazesem. Przeciwnie w systemie knutokracji właśnie osoba, dzierżącego bat, decyduje sama, czy należy puścić bat w ruch czy nie. To też w systemie knutokracji bat zawsze jest „mądry i zrównoważony, sprawiedliwy i beznamiętny“.

Knutokracje „batarchje“, tak samo jak i tak zwane rządy dobrego tyrana, są rządami despotycznymi.

Per longum et latum, w długim wywodzie tłumaczy to dr. Hupce prof. S. Estreicher.

Przypomina on, iż podług podstawowej maksymy prawa „nemo iudex in causa sua“, batożący rząd nie może być sędzią we własnej sprawie.

Twierdzenie dr. Hupki, iż „bat nie powinien być jedynym instrumentem rządzenia“ wywołuje następującą druzgocącą uwagę prof. Estreichera:

„Przez rządy batem, pisze prof. S. Estreicher, możemy rozumieć rządy oparte na policyjnych represjach, skierowanych przeciwko ludziom których się tylko podejrzewa o „nieprawomyślność“ wobec rządu, ale którym się w drodze legalnej nie może żadnej konsekwentnej winy udowodnić — albo też rządy, posługujące się ustawami ad hoc, czyli ustawami wyjątkowymi, prześladowającymi pewne osoby lub grupy osób“.

„Rządy batem są to rządy policyjne, które nprz. w Rosji „opierały się na elastycznym pojęciu „nieprawomyślności“ i wypowiedziały bezwzględna walkę każdemu kto słusznie lub niesłusznie mógł być zaliczony do nieprawomyślnych. Stworzyły osobną armję urzędników i żandarmów, szukających za nieprawomyślnymi i stworzyły osobne metody śledzenia osób o nieprawomyślność podejrzanych zapomocą szpiegów i prowokatorów, opłacanych z funduszków policyjnych. Doszły w tem do ogromnej perfekcji. Nie było w ogóle „nieprawomyślnym“ niemal żadnego zebrania, niemal żadnej akcji, w której nie znalazłby się szpieg rządowy“.

Powołując się na prace p. J. Kucharzewskiego, prof. Estreicher podkreśla, iż rządy batem demoralizowały w Rosji całe życie polityczne, i pisze:

„Akcja prześladowania, podjęta przez rząd demoralizowała i kruszyła stronnictwa opozycyjne. To jest

niewątpliwe i to występuje wszędzie, gdzie rząd oddziaływa na społeczeństwo zapomocą „bata“. Opozycję jawną może on istotnie unie możliwić, ale ten silniej prowadzi to do opozycji tajnej, wyrażającej się w spiskach i konspiracjach...“

„Spiski i zdrada są bronią niewolników. Błada społeczeństwu, które chwytą się tej broni i do niej ogranicza swoje życie polityczne. A bat w ręku rządu, choćby nawet najmądrzejszego, zawsze ostatecznie do tego celu doprowadza“.

Teza ogólna prof. S. Estreichera brzmi:

„Rząd silnej ręki powinien być legalny, jeśli ma rządzić dobrze, a rządy „batem“ to silne rządy środkami nielegalnymi...“

„Metody spiskowe kwitną najwięcej tam, gdzie po stronie rządu niema kultu dla prawa, zaś wszędzie tam, gdzie kult ten istnieje, spisek obumiera, staje się niepotrzebny i nie odgrywa w życiu publicznym większej roli.“

„Im więcej legalizmu po stronie rządu, tem więcej legalizmu po stronie opozycji. Jest to jedno ze „spizowych“ praw życia politycznego“.

Knutokracji przeciwstawia redaktor „Czasu“ drogę ustaw, ograniczających nadużycia „wolności“, która to droga zarazem edukuje „społeczeństwo w duchu poszanowania praworządności i umiaru w wolności“.

Ale to poszanowanie prawa obowiązuje przede wszystkim rząd. Gdy tam, gdzie ze strony rządu niema poszanowania prawa, gdzie za pomocą kunsztownej interpretacji nibyto przestrzega się litery prawa, unicestwiająca zarazem jego ducha, tam i społeczeństwo przestaje wierzyć w prawo i nie dowierza zdemoralizowanemu sądownictwu. W podobnej atmosferze stosunek narodu do prawa odpowiada sceptycznej maksymie

chłopa rosyjskiego: „zakon ezło dyszło, kuda powierniosz, tuda i wyszło“.

Przeciwstawiając się knutokracji, prof. Estreicher zapewne przyłączyłby się do następnego zdania Hr. Cavour'a:

„Nie mam żadnego zaufania do dyktatury. Wierzę, że z parlamentem można to zrobić, co się nie udało nigdy absolutyzmowi. Trzynastoletnie doświadczenie pouczyło mnie, że uczciwy i energiczny minister, który nie potrzebuje się obawiać żadnych rewelacji z trybuny i nie da się zastraszyć gwałtownym partyjnym walkom, może wszystko otrzymać od parlamentu. Nigdy nie czulem się tak słaby, jak wtedy, kiedy izby były zamknięte“.

Czytając uważnie powyższe cytaty, konfrontując je z rzeczywistością powojenną, czytelnik przyzna, iż mieliśmy prawo „zaanektować“ prof. S. Estreichera na rzecz opozycji. A to tembardziej, iż za wyjątkiem kilku wierszy, nie mających zasadniczego znaczenia, artykuł redaktora „Czasu“ zostałby przez całą prasę sanacyjną zaliczony do „kieręnszczyzny“, o ileby był podpisany przez publicystę opozycyjnego.

S. CZECZELNICKI.

Na wzór wiedeński
**PRACOWNIA
ORTOPEDYCZNA**
Karola 5
pod kierunkiem
D-ra Lubicza

wykonuje podług odlewów gipsowych: wkładki na zbolale stopy, gorsety na schorzone kręgosłupy, aparaty ortopedyczne na gruźlicę stawów, oraz sztuczne nogi, ręce etc.

I-szy dźwiękowy
Kino-Teatr w Łodzi
SPLENDID
ul. Narutowicza 20.

Dziś i dni następnych! Najwspanialszy nadprzebój. Piosenki w języku rosyjskim. Reż. genialnego angielskiego Pudowkina Williama Willco'ta pt
Romanse Cygańskie Rodego. w roli **Brygida Helm** oraz **Józef Schildkraut**
Porywająca muzyka w wykonaniu światowej sławy orkiestry cygańskiej pod batutą
Bilety ulgowe i passe-partout prócz urzędowych nieważne aż do odwołania.
Początek o godz. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 12-iej

Dźwiękowy Teatr Świetlny
CASINO
Dziś i dni następnych!

Najnowsze arcydzieło Joe May'a
Jej ekscelencja miłość!
W roli głównej **Annabella**
Popularne piosenki najmodn. kompozytora Paryża Waltera Jurmana
Foxtrott: „Czy znasz mój rytm“?
Walc: „O tobie myślę całą noc“
Tango: „Ty nie jesteś pierwsza“.
Nadprogram dodatek dźwiękowy
Początek o g. 4.30, w soboty i niedziele o g. 12 w poł.
Passe-partout i bilety ulgowe nieważne.

KINO-TEATR
PALACE

Dziś i dni następnych! Pierwszy sowiecki dźwiękowiec realizacji perlv rosyjskich reżyserów **Sergjusza Eisensteina**
BŁĘKITNY EXPRESS
Dramat z krainy Wschodzącego słońca. — Udział biorą wiele artystów teatrów rosyjskich wytwórni **Meżrapom - Ruś Moskwa.**
Nad program: **Matężństwo z rozsądku** doskonała nowela Czechowa, obrazująca przedwojenne życie wyższych urzędników w carskiej Rosji.
Początek o g. 4 p. p. Passe-partout, bilety ulgowe oraz wejściówki, prócz urzędowych — nieważne do czasu odwołania. — Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 złoty. — Ceny miejsc nie podwyższone.

Dźwiękowe
Grand-Kino

Nieodwołalnie dziś poraż ostatni!
W rolach głównych: **Anna May Wong** i **Sessue Hayakawa.** Nadprogram: Najnowszy dodatek kreskowy **Fieischera**, tygodnik dźwiękowy oraz aktualna zagraniczna kronika P.A.T.-a
Początek seansów o godz. 4 po poł.

Dźwiękowy Kino-Teatr
CAPITOL
Dziś i dni następnych!

Epokowa kreacja słynnego **WALLACE'A BEERY** w arcydziele dźwiękowym reżyserji **GEORGA HILLA** p. t. **„SZARY DOM“** Szare twarze, szare życie, szare cienie istot ludzkich, gehenna i bunt, to tragedia więźniów
W rolach głównych: **Lewis Stone, Robert Montgomery, Leila Hyams.**
Nadprogram dźwiękowy dodatek **Paramountu** i aktualności z kraju.
Ceny miejsc popularne! **Sala mocno ogrzana!** Początek w dni powszednie o 4.30 w soboty i niedziele o 12.30

OSTATNIE SŁOWO

(Dokończenie)

zagadnień. Wysoki sędzieli! I dlatego ja, jako socjalista jestem szczęśliwy, mimo to wszystko, co mnie spotkało w śledztwie i potem, żem wziął udział w tym ruchu wyzwoleniczym.

Rezygnacja marsz. Piłsudskiego

Oskarżyciele mawiali tutaj, że P. P. S. jest w stanie rozkładu. Prawda, nasyła się nam konfidentów, wywiadowców i mówią językiem bardzo wielbionego przez p. prokuratora Choinńskiego, najróżnorodniejszej hołoty bez liku. Ale czy to ma świadczyć o rozkładzie partji?

Żeby nas zupełnie zniszczyć, wprowadza oskarżyciel przeciwko nam jako świadka marszałka Ignacego Daszyńskiego. Odczytywał tu jego broszurę, wtedy, kiedy wierzył jeszcze w wielkoduszność i demokrację, genjusz swego przyjaciela. Szkoda, że Daszyński nie mógł z powodu choroby stanąć przed sądem. Daszyński nie kryje się ze swą pomyłką. Przeciw stawiał się mężnie temu, który przekreślić chciał wraz z całą swą przeszłością i przyszłością socjalizm.

PEWNEJ NOCY WÓDZ NACZELNY WSKUTEK KŁĘSKI NA FRONCIE, W NAJWYŻSZEJ ROZPACZY WNIOSŁ NA RĘCE WITOSA W OBECNOŚCI DASZYŃSKIEGO REZYGNACJĘ Z URZĘDU NACZELNIKA PAŃSTWA.

Daszyński wraz z Witosem wstrzymali go od tego kroku, oparli się rezygnacji. I w 9 lat później obaj przyjaciele: marszałek Piłsudski i marszałek Daszyński stanęli przeciwko sobie oko w oko, jako przeciwnicy.

Biada narodowi, który milczy

Zamachy na demokrację i na parlamentaryzm nie są rzeczą nową. Przed kilkudziesięciu laty na widowni francuskiej ukażała się postać gen. Boulan-

gera. Naród szedł za nim. Narzekał on na parlamentaryzm, na nadmiar wolności i wtedy, kiedy tak ostro wystąpił przeciwko „pyskaczom”, na trybunę wszedł przyszły ojciec zwycięstwa Clemenceau, mówiąc: „Te dyskusje parlamentarne, które pana z równowagi wyprawadzają, — są dla nas chlubą. Biada narodowi, który milczy”.

Tak jest. Biada narodowi, który nie dyskutuje. Biada narodowi, który milczy wówczas, gdy naruszane są jego zasadnicze prawa. Dlatego zwołaliśmy w Krakowie wielkie masy i powiedzieliśmy: „Wasz głos musi zabrzmieć, gdy się rozstrzyga pytanie, czy polacy mają żyć w wolności”. Jedni chcą oprzeć życie narodu na prawie i prawdzie, a drudzy na hacie. Wybitny przedstawiciel konserwatywnego polskiego wobec świata całego mówił niedawno: „Bóg jest dobrym środkiem rządzenia. Moskale rządili batem 130 lat i dobrze rządili”. Tak mówił polak w podwawelskim grodzie. (Patrz dzisiejszy artykuł wstępny w „Głosie Porannym”, Red.).

Słabość dyktatury do legalizacji

Rozdział narodu zaczął się u nas od 12 maja 1926 r. Nastąpiło to w imię „naprawy Rzeczypospolitej”. Ja, przyznam się, tem hasłem się nie wzruszałem. Nie rozczulałem się słowami „za dużo nieprawość”.

Bo znałem historję i wiedziałem, że każdy dyktator zawsze występuje jako apostoł nowej wolności. Rozdarcie narodu po głębiło się przez politykę „zwy cieżców”. Wszystko oddawano zwycięskiej dyktaturze, a zwycięzca ciągle dezawuował i znie ważał konstytucję. „Prostituta” ją nazwał, ja, która się zaczynała od słów: „W imię Boga Wszechmocnego”, ja, na którą przysięga prezydenta i rząd. Zniwanożono posłów w czambuł, ministrów, naród. A z drugiej strony ciągła walka o legalizację. Dziwna to słabość dyktatury do legalizacji. Brześć to

była też legalizacja, gdyż musiano mieć sejm posłuszny.

Przestępcy z permanentnością

Zarzucają nam, że jesteśmy przestępcami z permanentnością. Uwolnieni, czy skazani, nie zmienimy się, pozostajemy przestępcami. To jest pokłon dla naszej stałości i nieugiętości charakteru, ale to nie było przez pana prokuratora wypowiedziane dla komplimentu. Być może, że słowa te rzucą snop światła na rzeczy, które przyjdą. Nie wiem, co mnie jeszcze czeka. Może padnę fizycznie, może czeka mnie zguba. Nie wiem, czy zrobi to bojówka, czy jeden człowiek. Ale ten człowiek znajdzie usprawiedliwienie swego czynu w słowach p. prokuratora. Bo jesteśmy przez postępowanie permanentni, aż do śmierci szkodliwi dla państwa.

Brześć i racja stanu

Aresztując nas, chciano nas podobno nauczyć dyscypliny. Dlatego zastosowano tak ostre rygory. Jakiej chce się od nas dyscypliny? Czy chodzi o podporządkowanie osobistego interesu naczelnym interesom kraju? Tego nie potrzeba nam było uczyć. Jeżeli chodzi o przekreślenie różnic partyjnych i utworzenie wspólnego obozu ideowego — zgodziłem się. Ale JEŻELI MA BYĆ DYSCYPLINA UKOZNIENIEM SIĘ PRZED DYKTATURĄ I IDEOLOGJĄ BATA, TO JEJ NIE BĘDZIE. Bronić się będziemy, bo to nie jest dyscyplina lecz upodlenie, sfozczenie się w błoto.

Kiedy zapytałem pewnego dygnitarza państwowego, dlaczego siedzieliśmy w Brześciu, odpowiedział: tego wymagała racja stanu.

Nie oskarżeni są winni

Sąd nie powinien ulegać zewnętrznemu naciskowi. Oskarżono nas, że chcieliśmy

obalić rząd przemocą, lecz żadna mowa oskarżyciela nie jest w stanie zaguszyć sumienia narodu, które woła na świat ca-

ły: Nie oskarżeni obalili podsta wy moralne, bez których społeczeństwo nowoczesne ostać się nie może.

Oświadczenie pos. Barlickiego

Osk. Barlicki oświadcza między innymi:

— Gdybym miał charakteryzować ten proces, to bym powiedział, że toczy się on pod znakiem...

Przew.: Proszę się opierać na dany faktyczny w sprawie.

Barlicki: To moje przekonanie.

Przew.: Przekonania pańskie nas nie interesują.

W dalszym ciągu osk. Barlicki opowiada o szeregu swoich rozmów poufnych z marsz. Piłsudskim w latach 1922, 23, 24, przy czym przewodniczący przerywa mu kilkakrotnie.

W dalszym ciągu powiada: — My jesteśmy zwolennikami

prawa. Czy pan prokurator myślał, że po przejściach brzeskich zacznie my gloryfikować rząd i jego metody? Nie. My chcemy być ludźmi skromnymi, nie mężami opatrnościowymi. Pan prokurator powinien sięgnąć w porównaniach nie do konfederacji, lecz do naszych rokoszów. Bo w 1926 r. był starszlański udany rokosz. Pan prokurator chce widzieć przepaść między nami oskarżonymi, ale przepaść nas nie dzieli. Stanowimy jedną wielką rodzinę. Nasze spory, były sporami rodzinnymi. Cały kraj czeka — kończy osk. Barlicki — jaki zapadnie wyrok.

Przemówienie osk. Dubois

Po krótkim oświadczeniu osk. Sawickiego obszernie przemówienie wygłasza osk. Dubois, który powiada:

— Nie chciałem przemawiać w tem ostatnim słowie, bo ostatnie słowo to obrona, a ja nie odczuwam potrzeby obrony. Tu nie zasiadamy my, ale jakieś symbole walki z dyktaturą.

To jest walka polityczna, ale w XX wieku walka taka musi być prowadzona według pewnych prawideł moralnych. A względem nas zastosowano chwyt niedozwolony. Prok. Rauze przypuszcza, że walczyłem z dyktaturą dlatego, że mnie uderzył kom. Fuks na sto-

kach cytadeli. Niezwykle uproszczenie zagadnień społecznych! My wierzymy jednak, że dyktatura prowadzi do rewolucji, a my jesteśmy permanentnymi przedstawicielami służby dla sprawy robotniczej. Pan prok. mówił, że PPS co krok to konfident. To nie byli nasi ludzie, którzy zdradzili.

W końcowym ustępie osk. Dubois oświadcza:

— Dwa i pół miesiąca temu złożyłem meldunek panu prokuratorowi na postępowanie władz administracyjnych w Brześciu. Zapytałem czy wszczęto śledztwo i pociągnięto winnych do odpowiedzialności?

Mowa osk. Pragiera

Następnie zabiera głos osk. Pragier, omawiając powody i sposoby aresztowania. Przechodząc do świadków oskarżenia, stwierdza, iż zawiódł się na mln. Stamirowskim. Zapatrywałem się — powiada osk. Pragier — na jego zeznanie bardzo przychylnie, ponieważ wiedziałem, że był on buchalterem hurtowni jaj pod firmą Horowitz we Lwowie, a buchalterzy powinni być ściśli. Niestety, zawio-

dłem się na nim.

Dziś dalszy ciąg ostatniego słowa osk. Pragiera. Poza tem dziś wygłoszą ostatnie słowo osk.: Ciołkosz, Mastek, Kiernik. Być może, że zabierze głos i Witos.

Jutro, w sobotę ostatnie przemówienia oskarżonych pozostałych, poczem zarządzona będzie 3-dniowa przerwa, a we wtorek lub w środę zapadnie wyrok.

Dr. Tad. Mendrys na miejsce zmarłego pos. Waryńskiego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telef.:

Na miejsce zmarłego tragicznie ś. p. dr. Tadeusza Waryńskiego, wejdzie do sejmu z listy B. B. dr. Tadeusz Mendrys, urzędnik w ministerstwie oświecenia.

Bol. Nakoniecznikow prezesem Z.U.P.U.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na zasadzie nowego statutu minister pracy mianował nowego prezesa nowego zarządu Z. U. P. U. Został nim p. Bolesław Nakoniecznikow, brat wiceministra spraw wewnętrznych, a sam dyrektor urzędu emigracyjnego. Zachowa on o bydwa stanowiska.

Odczyty Paderewskiego o Polsce w Ameryce

BERNO (Szwajcaria), 7. I. (PAT) W związku z wyjazdem Paderewskiego do Stanów Zjednoczonych donoszą, że Paderewski po ukończeniu wszystkich koncertów ma zamiar wygłosić szereg odczytów propagandowych o Polsce.

Hitler u kanclerza Brueninga

Chcą go zjednać dla przedłużenia urzędowania prez. Hindenburga

BERLIN, 7. I. (PAT) — Dziś o godz. 17.30 kanclerz Bruening i min. Groener przyjęli bawiącego w Berlinie przywódcę narodowych socjalistów Hitlera, którego przyjazd nastąpił z inicjatywy ministra reichswehry.

W kołach politycznych utrzymują, że głównym celem konferencji jest sprawa projektowanego przez rząd Rzeszy przedłużenia okresu urzędowania prezydenta Hindenburga. Przeprowadzenie odnośnej ustawy w reichstagu wymaga kwa-

lifikowanej większości dwóch trzecich głosów. Uzyskanie tej większości byłoby niemożliwe w razie sprzeciwu frakcji komunistycznej, niemiecko-narodowych i hitlerowców, podczas gdy socjal-demokraci dali do zrozumienia, że godzą się na przedłużenie prezydentury Hindenburga na krótki czas. Stanowisko socjalistów nie zostało w tej sprawie jeszcze wyjaśnione.

W tej sytuacji fakt wysłania przez Hitlera z okazji Nowego Roku telegramu gratulacyjnego do

Hindenburga komentowany jest w tutejszych kołach politycznych jako dowód, że przywódca narodowych socjalistów zdaje sobie sprawę, jak wielką pozycją aktywną w polityce zagranicznej Niemiec jest obecnie autorytet Hindenburga. Dobrze poinformowana „Vossische Zeitung” donosi, że rząd Rzeszy opracował już projekt ustawy przedłużającej mandat Hindenburga i w razie zapewnienia sobie wymaganej ilości głosów wystąpi z wnioskiem do reichstagu

jeszcze przed konferencją lozańską.

Barykady w Nadrenji Burzliwe demonstracje

BERLIN 7. I. (PAT). W miejscowości nadreńskiej Homburg doszło wczoraj do burzliwych demonstracji bezrobotnych. Demonstranci wznosili barykady, z których ostrzeliwali policję. Rzucono flaszki, napełnione materjałem wybuchowym.

Zgon ministra Maginota

Painlevé i Paul Boncour w zrekonstruowanym gabinecie Laval

PARYŻ, 7. I. Dziś o godz. 2-iej w nocy zmarł w Paryżu Andre Maginot, francuski minister wojny.

Liczył lat 55. Jako przyjaciel Poincarego był główną spręży-

ną, która skłoniła gabinet bloku narodowego do okupacji za głębia Rury.

PARYŻ, 7. I. W kołach dobrze poinformowanych twier-

dzą, że premier Laval 12 stycznia, t. j. w dniu zebrania się parlamentu złożył prezydentowi republiki prośbę o dymisję całego gabinetu, aby przeprowadzić zmianę na stanowisku ministra spraw zagranicznych i znaleźć

nowego ministra wojny.

Według przypuszczeń niektórych dzienników na stanowisko ministra wojny upatrzony jest Painlevé, fotel po chorym Briandzie zająłby Paul Boncour.

Katastrofalne burze

Toną okręty. -- Fale zalewają miasta i porty

W Anglii

LONDYN, 7.1. — Nad Anglią i kanałem szaleje od wczoraj gwałtowny orkan, któremu w rozmaitych częściach kraju towarzyszą ulewne deszcze, wyrządzające miejscami olbrzymie szkody materialne.

Siła wichru koło wyspy Scilly wynosiła 150 km na godzinę. Pręciwna siła wiatru nad kanałem wynosiła 100 km.

W zachodniej i południowej Anglii wiele rzek wystąpiło z brzegów, zalewając wieś i wielkie pola ziemi. W Szkocji gwałtowne wylewy porwały szereg obór wraz z owcami.

W Południowej Walii większość linii kolejowych jest podmyta.

W samym Londynie wicher wleciałszy do wnętrza mieszkań i w wielkich oknach wystaw sklepowych.

W Birmingham orkan zniszczył piękne aleje, wyrwijac drzewa z korzeniami.

We Francji

PARYŻ, 7.1. — Nad wybrzeżami Atlantyku orkan wyrządził bardzo poważne szkody. Istnieje obawa o kilkanaście łodzi rybackich, które burza zaskoczyła na pełnym morzu.

Z portu Le Havre nie wypłynął ani jeden okręt.

Radjostacja przejęła sygnały „S. O. S.” jakiegoś pasażerskiego parowca, który z powodu uszkodzeń nie może dostać się do portu.

Również Port Brest został unieruchomiony.

Według doniesień z Amsterdamu jeden z parowców, który podczas wczorajszej burzy wypłynął z portu, prawdopodobnie zatonął.

W Niemczech

BERLIN, 7.1. — W ciągu przedpołudnia wicher osiągnął w Hamburgu szybkość 32 metrów na sekundę.

Pędzone przez orkan fale zalały piwnice domów, położonych w dzielnicy portowej. Na zachodnich brzegach Szlezewigu woda morska wdziera się na wybrzeże, pustosząc urządzenia kąpielowe i rybactwie.

Według doniesień z Drezna poziom wody na Labie podniósł się o 250 cm. ponad stan normalny. Ulice nadbrzeżne stoją pod wodą.

W Austrii

WIEDEŃ, 7.1. — Od wczoraj wieje w Alpach tyrolskich fön, powodując niebezpieczeństwo lawin i powodzi.

Niedaleko Innsbrucku zerwała się 400-metrowa lawina, która porwała 5 narciarzy.

Wszystkich zdołano uratować. Stan jednego z nich jest ciężki.

Z rozmaitych okolic Tyrolu donoszą o powodziach, spowodowanych nagłym taniem śniegów w górach.

Zerwana antena radjostacji gdyńskiej

GDYNIA, 7.1. (PAT) — W dniu dzisiejszym w czasie panującej wichury zerwana została antena radjostacji w Oksywiu. Komunikacja radiowa została przerwana.

Zagadka inż. Dunikowskiego

Czy jest on doprawdy genialnym wynalazcą?

PARYŻ, 7 I. (Tel. wł.). Afera inżyniera Dunikowskiego nie przestaje emocjonować nadsekwanskiej stolicy. obrońca polskiego uczonego znakomity adwokat Torres w wywiadzie wyraził ubolewanie, że Dunikowski „prawdziwy uczonego traktowany jest, jako złoczyńca”.

Właściwa wina tego traktowania spada na obecne stosunki, gdyż społeczeństwo nie jest w możności ocenić twórczej pracy wynalazcy, dopóki odkrycie nie przyjmie się i nie spopularyzuje. Dowodem znaczenia wynalazku Dunikowskiego jest fakt — mówi adwokat Torres, — że gotów jest on nie tylko wydobywać złoto z ziemi w większych ilościach, niż to dotychczas było możliwe, ale również dokonał szeregu doświadczeń, które przyczyniły się do wykrycia nowych metalów dotąd zupełnie nieznanymi. Zasadniczą tezę

naukową Dunikowskiego, którą podziela kilku bardzo wybitnych uczonych, jest twierdzenie, że w naturze istnieje tylko jeden prawdziwy pierwiastek, a mianowicie tlen i że poszczególne pierwiastki stanowią zmianę tlenu poprzez promieniowanie ziemi. Dowodem bezinteresowności Dunikowskiego jest fakt, że w roku 1923, kiedy jeden z finansistów zaproponował mu 5 milionów franków gotówką oraz zawarcie kontraktu na bardzo korzystnych warunkach, Dunikowski wręcz odmówił, gdyż uważał, że prace jego nad wynalazkiem nie są jeszcze wykończone.

Obrońca Dunikowskiego, adw. Torres, zapewnia, że klient jego po eksperymentach przy udziale wybitnych uczonych francuskich w Sorbonie oczyści się w zupełności ze wszystkich zarzutów, jakiemu jego wrogowie postawili.

Europa -- mocno!

Haussa na giełdzie nowojorskiej

NOWY JORK, 7.1. — Na wczorajszej giełdzie papierów zapanowała gwałtowna haussa na efekty europejskie. Najsilniej zwykowały papiery niemieckie. Niektóre papiery poprawiły kurs o 4 dolary na obligacji.

Sfery finansowe przypisują haussę rozwojowi sytuacji politycznej w Europie. Bankierzy otrzykali wiadomości, że zasadnicze porozumienie między Anglią, St. Zjednoczonymi i Francją w sprawie reparacji i odszkodowań zostało osiągnięte — wbrew zaprzeczeniom rządu w Brytanii.

Drugą przyczyną haussy jest liberalniejsza polityka kredytowa St. Zjednoczonych. Komisja bankowa senatu w Waszyngtonie a probowała bowiem projekt stworzenia organizacji finansowej o kapitale miljarde dolarów. Organizacja będzie udzielać kredytu poszczególnym przedsiębiorstwom.

Polskie pożyczki zagraniczne kształtowały się wczoraj zwykowo: stabilizacyjna 48,50 — 50,00, dillonowska 51,15 — 53,00.

Funt pod wpływem wiadomości z Paryża kształtował się słabiej: 3,35,50 (29 zł. 95 gr.).

BERLIN, 7.1. — Duże wrażenie w tutejszych kołach finansowych wywołały wiadomości w N. Jorku

o silnej zwwyżce kursów papierów niemieckich. Obroty znacznie się zwiększyły, kusy zwykują.

LONDYN, 7.1. (PAT) — Na giełdzie londyńskiej panowało dziś znaczne ożywienie. Kurs 5 proc. pożyczki wojennej poprawił się do chodząc do 97 i trzy szesnastych. Kurs funta doznał także poprawy. Przy zamknięciu giełdy notowano: dolary 3,39,50, franki fr. 86,56, franki szw. 17,39,50, marki 14,28,50 guldeny holenderskie 8,45,50.

Sesja ligi narodów

rozpoczyna się 25 stycznia r. b.

GENEWA, 7.1. (PAT) — 66 sesja rady ligi narodów rozpocznie się 25 b. m. pod przewodnictwem Brianda. Na porządku dziennym figurują m. in. sprawy: linii kolejowej polsko-litewskiej Landwarów — Kosidary, przezem rada rozpatrzy opinię doradczą trybunału haskiego.

Ze spraw gdańskich rada rozpatrzy opinię trybunału haskiego w sprawie portu dla statków wojennych polskich w porcie gdańskim oraz zajmie się decyzją wysokiego komisarza w sprawie używania portu gdańskiego przez Polskę, od której to decyzji zarówno Polska jak i Gdańsk odwołały się do rady. Rada zajmie się także petycjami ukraińskimi, które zostały wniesione do rady we wrześniu ub. r. przez komitet czterech i wreszcie — petycją ks. Pszczyńskiego, której rozpatrzenie zostało we wrześniu odroczone.

skim oraz zajmie się decyzją wysokiego komisarza w sprawie używania portu gdańskiego przez Polskę, od której to decyzji zarówno Polska jak i Gdańsk odwołały się do rady. Rada zajmie się także petycjami ukraińskimi, które zostały wniesione do rady we wrześniu ub. r. przez komitet czterech i wreszcie — petycją ks. Pszczyńskiego, której rozpatrzenie zostało we wrześniu odroczone.

Krwawe starcia w Indjach

2 osoby zabite, 100 rannych

DEMERES (Indje), 7.1. (PAT) — W czasie tłumienia manifestacji 2 osoby zostały zabite, przeszło 100 odniosło rany, w tem 40 ciężko. Ranni są również policjanci.

BOMBAJ, 7.1. (PAT) — Od 4 dni panuje tu powszechny strejk (hartal) tak dalece całkowity, jakiego nie pamiętają kroniki miasta.

Rolls-Royce pod nadzorem

WIEDEŃ, 7.1. (PAT) — „Neue Freie Presse” donosi z N. Jorku, że nad amerykańskim tow. samochodem Rolls-Royce zaprowa-

dzony został nadzór sądowy z powodu niuregulowania przez wspomnianą firmę bieżących zaległości, które wynoszą 72 tysiące dolarów.

Strejk u Ullsteina

BERLIN, 7.1. (PAT) — W zakładach drukarskich, należących do nacjonalistycznego koncernu wydawniczego Ullsteina wybuchł strejk na tle redukcji płac.

W związku ze strejkami nie ukazał się na ulicach miasta popularny dziennik „Berliner Zeitung am Mittag”.

Czy jeszcze żyje czterestu zasypanych górników

KATOWICE, 7.1. (PAT) — Przewodzone od chwili katastrofy prace ratunkowe w kopalni Karsten-Zentrum w Bytomiu wykazały, że główny chodnik zasypany został na długości 80 mrf. wielkimi zwalami węgla i że dotychczasowe prace nie doprowadziły do celu. Wobec tego rozpoczęto prace w kierunku przekopania się do miejsca katastrofy innym chodnikiem.

Prasa niemiecka w Bytomiu podając nazwiska ofiar katastrofy notuje je już jako zmarłych. Odciętych jest 14 ludzi.

O ile ekspedycja ratunkowa doła dotrzeć do miejsca katastrofy w ciągu najbliższych dni, to nie jest wykluczone zastanie górników przy życiu, jeżeli nie jest zamknięty zupełnie dopływ powietrza do zasypanych.

Co uchwaliła rada ministrów

WARSZAWA, 7.1. (PAT) — W czwartek, dnia 7 stycznia r. b. odbyło się pod przewodnictwem premiera Prystora posiedzenie rady ministrów. Na posiedzeniu tem poza sprawami bieżącymi uchwalono projekt ustawy o funduszu obrotowym reform rolnych i o połączeniu przedsiębiorstw państwowych P. A. T. (Polska Agencja Telegraficzna) i „Wydawnictwo Państwowe” oraz szereg rozporządzeń

o zniesieniu lub zmianie granic powiatów w poszczególnych województwach.

Zgon rumuńskiego min. sprawiedliwości

BUKARESZT, 7.1. — Zmarł tu nagle na udar serca rumuński minister sprawiedliwości Hamangiu.

Dziś najweselsza
premiera
sezonu!

KINO
TEATR
CZARY

Najdowcipniejsza,
najmilsza,
najzabawniejsza
para komików

PAT i PATACHON

w swem nowem arcydziele humoru zdobywają miłość, szczęście i pieniądze p. t.

Pat i Patachon jako włóczęgi

Międzynarodowy kongres włóczęgów!

Wesołe przygody w zakładzie fryzjerskim!

Pat i Patachon championami piłki nożnej?! — Tysiące arcykomicznych sytuacji.

Nadprogram: „SNOUK” arcyciekawy film z życia mieszkańców północy.

Początek seansów o godz. 4-ej, w soboty i niedziele o godz. 12-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Apel pokojowy

Sześć lat jeszcze nie minęło od chwili, w której radio zawitało do naszego kraju — a ileż pięknych i przekonujących zebraliśmy już dowodów, że ten epokowy wynalazek wybiega daleko po za powszednie ramy programów, że jest istotnie czemś więcej, niż udoskonalonym i wszystkim dostępnym gramofonem, za jaki krótkowzrocznie uciążano go kiedyś uważać.

Ale i tutaj — jak wszędzie — „teoria jest szara”, a mikrofon jest cierpliwy. Z równą uległością i wiernością przeniesie na anteny głosy szarmonizowane, jak i fałszywe akordy. Bo i tutaj treść istotną tworzy dusza ludzka, tęsknie wpatrzona w dalekie słońca celów wysokich i promiennych — i promieniami temi wyzwalająca się w bezkresie eteru.

Jednym z takich twórczych „wyzwoleń” był pokojowy apel polski, który w łączności z wielką światową retransmisją amerykańską wygłosił niedawno przed mikrofonem warszawskim dyrektor naczelny Polskiego Radja.

Nawiązując do cudownego wyzwalacza, który otworzył dla ludzkości tak nieograniczone możliwości wyraził dr. Zygmunt Chamec żal głęboki, że człowiek nie zdołał dotychczas wynaleźć instrumentu rozwijającego postęp i współpracę między ludźmi — instrumentu przeciwdziałającego wojnom. Niestety! Nawet radio może obudzać wzajemne drażliwości, wzniecać wrogię nastroje, wytwarzać nieporozumienia — to samo radio, które ma być nas zespolic.

„To też wiedząc o tym — ciągnął dalej dr. Chamec — i przystępując do tego przemówienia, które wygłaszam w imieniu narodu polskiego do niemal całego świata, tembardziej odczuwam ogromną odpowiedzialność — pragnęlibym też wykorzystać tę rzadką sposobność, aby rzucić najserdeczniejszy apel do pokoju między narodowego i powszechnej dobrej woli. Wszyscy tutaj pokładamy nadzieję na wyniki konferencji rozbrojeniowej, która ma zostać w najbliższym czasie otwarta i wskaże nam drogę wyjścia z obecnego kryzysu. Ale jednocześnie jesteśmy głęboko przekonani, że sama konferencja, jak również zrealizowanie wszystkich jej postanowień, wymagają atmosfery „rozbrojenia moralnego” jak my to nazywamy. Do stworzenia takiej atmosfery wszyscy musimy się przyczynić. I to właśnie jest powodem, że postuluje rozbrojenia moralnego cieszą się w naszym kraju taką popularnością, przyczem rząd nasz przedłożył lidze narodów memorandum podające niektóre sposoby realizacji tej idei.

„Przyjmując w zasadzie propozycje polskie wniesione do ligi w 1927 r., wszystkie narody cywilizowane zgodziły się uważać wszelką wojnę napastniczą za wyjątek z pod prawa — prościej mówiąc — za zbrodnię przeciw ludzkości. Pakt Kellogg oparty jest na tych samych zasadach. Jeżeli te zobowiązania mają być skuteczne, stanie się koniecznością krok następujący: prawodawstwa wewnętrzne każdego kraju będą musiały przewidzieć surowe kary za pojedyncze lub zbiorowe przygotowywania wojny drogą podburzania przeciw innemu narodowi przez prasę, radio itp.”.

„Nie ulega wątpliwości — dodał dr. Chamec — że narodowe i międzynarodowe zobowiązania mogą zostać doskonale szarmonizowane ze sobą, przyczem patriotyzm nie powinien stać w opozycji z ideą sprawiedliwości i sympatii w stosunku do innych narodów”.

„Czułbym się szczęśliwy — zakończył naczelny dyrektor Polskiego Radja — gdyby te słowa, zrozumiałe dla całego świata, mogły się przyczynić do wzbudzenia — a może i entuzjazu — do tych wielkich zadań, które zostały podjęte przez mój naród. Mielmy nadzieję,

Po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem mój drogi mąż, mój ukochany ojciec, teść, brat, szwagier i wujek

b. p. Abram Szlezzynger

Współprac. dziennika „Najer Folksblat”, przeżywszy lat 57.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbyło się wczoraj, w czwartek, dnia 7-go stycznia 1932 r., o czym zawiadamia w nieutulonym żalu

STROSKANA RODZINA

Fabryki mydła unieruchomione!

Zakaz przywozu olejów roślinnych spowoduje przerwę w produkcji

Rozporządzenie rady ministrów, ogłoszone w „Dzienniku Ustaw” dn. 29 XII 31 r. za nr. 111, w przedmiocie zakazu przywozu olejów roślinnych (poz. tar. cel. 117, p. 7, 8) z zagranicy, zaskoczyło przemysł mydlarski i należy wskazać na konsekwencje, które powstać mogą w związku z wejściem rozporządzenia tego w życie.

Oleje roślinne stanowią, co do surowców 40 — 70 proc. produkcji mydła. Oleje te, jak palmowy, kokosowy, palmowo — ziarnisty, nie są obecnie w kraju wytwarzane i niema nadziei, ażeby w najbliższej przyszłości produkt ten był w kraju wyrabiany.

FABRYKI MYDŁA MAJĄ ZAPAS SUROWCÓW NA SKŁADZIE NA JAKIE 10 — 14 DNI.

Rozporządzenie zatem w chwili obecnej, nie wskazując na źródło nabywania surowców w kraju,

PROZI POPROSTU ZAMKNIĘCIEM FABRYK.

Oleje roślinne sprowadzane były stale przeważnie z Niemiec drogą lądową, w cysternach, przywóz był unormowany i nadejście takiej cysterny do kraju było kwestją kilkudziesięciu dni. Zakontraktowane są wagony w Niemczech, na które wplacono nawet zaliczki. Obecnie, wobec zakazu przywozu spodziewać się należy

KONFLIKTÓW Z IMPORTERAMI, KTÓRZY CAŁĄ WINĘ ZWALAJĄ NA RZĄD POLSKI

Wszystko przemawia za tem, że przemysł mydlarski zostanie zmuszony w wyborze surowców do przerzucenia się na rynek angielski, duński. Przywóz odbywałby się w beczkach, drogą wodną, okrężną, co znacznie podroży surowiec. Chodzi o to, że rozporządzenie ukazało się za wcześnie, gdyż nikt nie jest przygotowany na tę drogę, natomiast z praktyki wiadomo, że przywóz surowców z Anglii jest kwestją miesięcy.

Popierając stanowisko rządu w dziedzinie rozbudowy własnej handlowej bazy morskiej w Gdyni, należałoby pomyśleć o organizacji składów, których

chwilowo niema, jak również pozostawić pewien czasokres do wyczerpania kontraktów już podpisanych i przygotowania spedytorów morskich.

W związku z tem stowarzyszenie kupców m. Łodzi (sekcja mydlarska) złożyło izbie przem.-handlowej memoriał, w którym wskazuje na zgubne skutki tego stanu rzeczy, wysuwa postulat wydania noweli tymczasowej do rozporządzenia w sprawie ODROZCZENIA WEJŚCIA W ŻYCIE JUŻ DN. 1 I. 32 R. ZAKAZÓW PRZYWOZU OLEJÓW ROŚLINNYCH ZE WZGLĘDU NA NIEBEZPIECZEŃSTWO UNIERUCHOMIENIA FABRYK MYDŁA Z BRAKU SUROWCÓW.

Gdyby to było niemożliwe, PRZYRNAĆ NALEŻY ULGI NA OKRES PÓŁROCZNY, celem wyczerpania kontraktów podpisanych w Niemczech i ULATWIĆ PRZYDZIAŁ KONTYNGENTU NA SPROWADZANIE SUROWCÓW z Anglii, Holandji, Danji, jako że surowców niezbędnych do produkcji mydła w kraju niema.

TEATR, MUZYKA i SZTUKA

TEATR MIEJSKI

Jedyny występ Hanka Ordonówny.

Dziś o godz. 8,30 wiecz. jedyny występ niezrównanej Hanka Ordonówny w zupełnie nowym repertuarze.

Jutro o godz. 4 „Mieszkanie Zojki” po cenach od 50 gr. do 3 zł.

Jutro wiecz. i w niedzielę o godz. 4 po poł. „Sprawa Dreyfusa”.

W niedzielę wiecz. „Dr. Stieglitz”.

W próbach „Pan Geldhab” Al. Fredry. Równocześnie przygotowuje się farsę Arnolda i Bacha „Królowski film” (Hulla di Bulla).

TEATR KAMERALNY

Dziś po raz 85-ty oraz w niedzielę o godz. 5 po poł. (po cenach niższych) rekordowe „Hau Hau” z Michałem Zniczem.

że radjosluchacze całego świata będą korzystali ze wspaniałego wynalazku Marconiego z pamięcią o przykazaniu wigilijnem: „Pokój na ziemi ludziom dobrej woli”.

Wygłaszając to przemówienie czerpał do niego dr. Chamec natchnienie nie tylko ze zbiorowych pragnień pokojowych całego narodu polskiego, skryształizowanych w aktach rządowych na forum zagranicznym. Było ono w całości owiane młodym duchem polskiej tradycji radjowej — tej samej, z której kilka lat temu zrodził się doniosły projekt międzynarodowej wymiany programów radjowych.

Radio stać się winno heroldem powszechnego pokoju. Poprzez poznanie się i zbliżenie narodów przez radio — prowadzi droga do tych promiennych celów pokojowych, którym radjołonia polska wiernie służy od pierwszej swej audycji.

W sobotę, niedzielę i poniedziałek wiecz. „Miss Hobbs” z J. Marcherską w roli tytułowej.

Wkrótce dana będzie komedia B. Franka „Burza w szklance wody”. Z polskiego repertuaru idzie w najbliższym czasie St. Kiedrzyńskiego „Czwarty do brida”.

TEATR POPULARNY

„Najpiękniejsza z kobiet” w teatrze popularnym przy ul. Ogrodowej nr. 18.

NIEDZIELNY KONCERT POPOŁUDNIOWY

Najbliższy niedzielny koncert popołudniowy łódzkiej orkiestry filharmonicznej wywołał w naszym mieście ogromne zainteresowanie i nie dziwnego, gdyż aż trzy wybitne nazwiska na jednym koncercie: Berdjajew, Balcerkiewiczówna i Dygas, mówią same za siebie. Gdy do tego dodamy, że program koncertu jest wielce urozmaicony i niezmiernie interesujący, a przy tem ceny popularne, to zrozumienie, dlaczego publiczność tak skwapliwie nabywa bilety. Początek koncertu o godzinie 3,30 po poł.

ORATORJUM JUDASZ MACHABEUSZ.

W nadchodzący poniedziałek, dnia 11 b. m. o godz. 8,30 wiecz. odbędzie się w sali filharmonii wielkie oratorjum w 3 częściach p. t. „Judasz Machabeusz” Franciszka Händla. Udział w koncercie

Sprostowanie

Do ogłoszenia zarządu łódz. żyd. tow. Linas Hacholim w n-rze z dn. 4 b. m. wkraśla się omyłka zecerka. Nadzwyczajne ogólne zebranie zostaje zwołane dn. 17 b. m. w sprawie podwyżki lekarzom płacy, a nie pracy — jak mylnie podano.

Listy do Redakcji

Do Redakcji „Głosu Porannego” w miejscu.

W związku z notatką, jaka ukazała się w tamtejszym dzienniku z dnia 3 stycznia 1932 roku o rzekomych nadużyciach poborowych w Sieradzu, na zasadzie art. 21 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Praw nr. 14, poz. 186), dowództwo okręgu korpusu nr. IV prosi o umieszczenie w najbliższym numerze dziennika sprostowania, że treść powyższej notatki jakoby w P. K. U. Sieradz w dniach ostatnich miała miejsce jakaś afera poborowa — jest z gruntu fałszywa i nie odpowiada prawdzie.

Afera opisana w notatce miała miejsce przed paru laty i zakończyła się w wojskowym sądzie okręgowym nr. IV w dniu 6 maja 1930 roku wyrokiem, skazującym sierz. Bogacza na 1 rok i 3 miesiące do mu poprawy, na pozbawienie praw i degradację. Wyrok ten został następnie zatwierdzony przez sąd najwyższy w Warszawie w dn. 22 listopada 1930 roku.

Sam. Ref. Inf. DOK nr. IV Budzyński, kpt.

Łódź, dnia 7 stycznia 1932 r.

Dziś, w piątek, dnia 8 stycznia 1932 r.

Teatr „BOMBA”

zaprezentuje Łodzi wielką karnawałową rewję w dwóch częściach pt.

„SZALONY KARNAWAŁ”

Na czele zespołu znakomity komik polski Romuald Gierasieński

i król płyt gramofonowych Tadeusz Faliszewski

Udział biorą:

St. Balcerakówna, M. Bargielska, B. Halmirska, J. Prokopłakówna, I. Różyńska, R. Gierasieński, St. Heinrich, W. Janeczek, W. Moran, A. Olichowski, A. Suchecki, J. Welin. — 8 BOMBA-GIRLS, chóry, statystyki i statyski.

Nowa oryginalna oprawa dekoracyjna

Ceny biletów od 1 zł. do 4,50.

Bilety można wcześniej nabyć w „Orbisie” (Piotrkowska 67).

Dziś dwa przedstawienia o godz. 8,15 i 10,15.

NAJWESELSZA NOC KARNAWAŁOWA”.

Już tylko jeden dzień dzieli Łódź od najweselejszej nocy karnawałowej, jaką niewątpliwie zgotuje „Niedola Dziecięca”, urządzając w sobotę „Dancing - Kabaret” w „Oazie” (ul. Narutowicza). Komitet organizacyjny, wychodząc z założenia, że maskarady naogół zaczynają się przeżywać, postanowił tym razem dać zabawę wesołą, w stylu przedwojennym, towarzyskim. Po za szeregiem sympatycznych, niecodziennych niespodzianek, „Gwoździec” tej nocy będzie p. Kalinów na, która zgodziła się bawić gości swym kapitalnym repertuarem. Nie ulega wątpliwości, że wypełniona po brzegi sala „Oazy” rozbrzmiewać będzie do białego dnia niefrasobliwym śmiechem i radością.

Komunikat

W niedzielę dn. 3 b. m. pp. lekarze ordynujący w ambulatorjum tow. „Linas Hacholim” nadesłali do zarządu tow. pisemne żądanie podwyższenia opłat za leczenie biednych chorych.

Ze względu na obecne krytyczne położenie, zarząd tow. nie uznał za możliwe uwzględnić żądania podwyżki pp. lekarzy. Z tego powodu pp. lekarze dnia 3 b. m. nie zgłosili się więcej do ambulatorjum tow. i biedni chorzy pozostali bez opieki lekarskiej.

W związku z wytworzoną sytuacją, spowodowaną nie z winy zarządu tow., niżej podpisany zarząd postanowił zwołać nadzwyczajne ogólne zebranie członków tow. celem zajęcia stanowiska w poruszonych sprawie i przedsięwzięcia dalszych kroków.

Zarząd Tow.

„LINAS HACHOLIM”.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopętlowych elektroterapia, diatermia, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5. telef. 159-40

Przyjmuje od 8—11 i 5—9 w.

w niedziele i święta od 9—1

Oddzielna poczekalnia dla pań

GWIAZDKA STRZELCA.

W środę, dnia 6 bm. odbyła się w 11 oddziałach męskich i 4 żeńskich związku strzeleckiego miasta Łódź gwiazdka dla najbardziej uzdolnionych dzieci. Objęła ona wszystkie dzielnice zwłaszcza zaś peryferje miasta. Ugoszczono i obdarowano przeszło 1000 dzieci lakociami, pieczywem, ciepłą bielizną i t. p. Oddziały strzeleckie prześcigały się niezwykłą pomysłowością w ułożeniu programu zabaw dla dzieci. Był śpiew, deklamacje, przemówienie św. Mikołaja i in.

Byłoby pożądanem, by gwiazdka stała się tradycyjną uroczystością związku strzeleckiego, niosącą corocznie najbardziej potrzebującym dzieciom radość i wesele.

Trzej królowie ze śniegu

w parku zdrojowym w Kryniei.

Wiadomości bieżące

Osobiste

Dotychczasowi sędziowie sądu okręgowego w Łodzi pp. Ignacy Bara, Stefan Herman i Feliks Fajt przeszli do adwokatury.

Dotychczasowy podprokurator Derzyński został przeniesiony na własną prośbę do adwokatury.

Dotychczasowy sędzia sądu okr. w Białej Podlaskiej p. Walerjan Jarmolowicz przeniesiony został na stanowisko sędziego sądu okręgowego w Łodzi.

Nowy wicewojewoda objął wczoraj urządowanie

Nowomianowany wicewojewoda łódzki p. Antoni Potocki objął w dniu wczorajszym urządowanie.

P. wicewojewoda odbył wczoraj dłuższą konferencję z p. wojewodą Jaszczółtem. (b)

Koszty utrzymania wzrosły w grudniu

Wczoraj pod przewodnictwem dr. Skalskiego odbyło się posiedzenie lokalnej komisji do badania zmian kosztów utrzymania.

Komisja ustaliła, że w grudniu w porównaniu z listopadem r. ub. koszty utrzymania roczny robotniczej wzrosły o 0,38 proc.

Na wzrost wskaźnika drożyzni tego wpłynęły w pierwszym rzędzie podwyższone ceny kartofli i mięsa. (b)

Zakłady Kindlera zostały uruchomione

Jak się dowiadujemy, dyrekcja zakładów przemysłowych R. Kindlera w Pabjanicach po miesięcznej przerwie świątecznej postanowiła z dniem 11 b. m. uruchomić fabrykę, zatrudniającą z górą 600 robotników. (p)

Noene dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Potasza (Pl. Kościelny 10); A. Charemyz (Pomorska 12); E. Müllera (Piotrkowska 46); M. Epszajna (Piotrkowska 225); Z. Gorczycki (Przejazd 59); G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Dr. med. REICHER
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 leczenie dżatemją i elektroterapią
POŁUDNIOWA 28
 tel. 201-93
 Od 8-11 rano i od 5-8 w
 W niedziele od 9-1

Tramwaie nocne skasowane
Zamiast pociągów A, B i K, kursować będą
dłużej elektrykozy dzienne

Przed kilku dniami donosiliśmy o powstaniu nowego targu w łódzkich tramwajach. Dyrekcja łódzkiej kolei elektrycznej wywołała na 3 miesiące pracę wszystkim tramwajarzom, nie podając motywów tego posunięcia.

Celem uzyskania bliższych szczegółów w tej sprawie, zwróciliśmy się w dniu wczorajszym do dyrekcji kolei elektrycznej, która udzieliła nam wyczerpujących wyjaśnień.

Z otrzymanych informacji wynika, że głównym motywem wypowiedzenia pracy był w pierwszym rzędzie ogólny kryzys gospodarczy, a co zatem idzie — gwałtowne zmniejszenie się frekwencji pasażerów tramwajowych.

Mimo wypowiedzenia pracy, dyrekcja K. E. Ł. nie wie jeszcze, czy zmuszona będzie do

zredukowania plac.

Obniżka poborów uzależniona jest od kształtowania się sytuacji w ciągu najbliższych trzech miesięcy. Gdyby stosunki uległy poprawie, warunki placę tramwajarzy nie zostaną zmienione.

Wypowiedzenie umowy zostało zatem potraktowane przez dyrekcję, jako pewnego rodzaju środek zapobiegawczy na wypadek pogorszenia się nożenia i dalszego spadku frekwencji pasażerów.

Niezależnie jednakże od tego dyrekcja tramwajów z dniem 17 stycznia

zmieni niektóre warunki pracy tramwajarzy.

Zmiany te nastąpią na podstawie rozporządzenia ministerstwa pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministerstwem komunikacji w przedmiocie przestrzegania 8-godzinnego dnia pracy i zmierzają do nieprzekraczania 184 godzin pracy tramwajarzy w ciągu 4 tygodni.

Związki zawodowe pracowników tramwajowych przewidują, iż dyrekcja zniesie t. zw. ciągłość pracy dziennej tramwajarzy, jednak, jak nas zapewniłono, projektu takiego niema.

Ale, gdyby nawet dyrekcja zarządziła tego rodzaju zmiany, to ma ona ku temu pełne prawo.

Inowacją będzie natomiast zupełne skasowanie t. zw. godzin nadliczbowych w myśl zaaleceń władz rządowych i inspekcji pracy.

Dotychczas dyrekcja płaciła swym pracownikom specjalny ekwiwalent za przepracowane

P. T. Publiczności!
POLECAMY
BEZKONKURENCYJNY REPERTUAR
DZWIĘKOWEGO KINA
„Capitol”

Serja najwybitniejszych arcydzieł filmowych, które ukażą się w bieżącym sezonie.

Wielkomięskie Ulice
 Dramat erotyczno-salonowy.
 Reż. Mamoulia. Gary Cooper
 Sylwia Sydney, Paul Lukas

Miłość Żorżetty
 Miłostki o północy! Tańce podniety! Paryż w nocy! Zakazane rozkosze! Wyzdane szaleństwa! KAN — KAN!

KOCHANKA GENERALA
(Rozstrzygająca Noc...)

Dramat erotyczny z życia trójką małżeńską.
 Odwieczny problem dociekań!
Dlaczego kobieta zdradza?
 Dalszy ciąg repertuaru w jutrzejszym numerze.

Wściekły pies pogryzł kilka osób na ul. Ogrodowej

W dniu 31 grudnia 1931 r. pies - wilk, duży, szary, pogryzł na ulicy Ogrodowej, naprzeciwko domu nr. 32, kilka osób oraz psa, małego pinczerka, prowadzonego na smyczy.

W wyniku obserwacji stwierdzono, iż pies był wściekły, wobec tego został zniszczony.

W związku z powyższym, urząd weterynaryjny wzywa osoby pokasane oraz właścicieli pokasanych psów do natychmiastowego zgłoszenia się we właściwym dozorcze sanitarnym lub komisariacie policji państwowej.

Co usłyszymy dziś przez radio?

- 11,58 Sygnał czasu z Warszawy.
- 12,10 Płyty gramofonowe.
- 15,25 „Dobry nauczyciel — czar osobistości” — wygł. prof. dr. Józef Reiss.
- 15,50 Płyty gramofonowe.
- 16,20 „Przemysł chemiczny i gazy”.
- 16,40 Płyty gramofonowe.
- 16,55 Lekcja języka angielskiego.
- 17,10 Odczyt ze Lwowa pt. „Udział kobiety w dziejach kultury duchowej” — wygł. prof. H. Szternbach.
- 17,35 Operetka „Lalka” Audran.
- 18,50 Rozmaitości.
- 1,15 Kom. izby przem. handlowej w Łodzi.
- 20,00 Pogadanka muzyczna przed koncertem symfonicznym
- 20,15 Koncert symfoniczny z filharmonii warsz.
- 22,50 Muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

- AUDYCJE ZAGRANICZNE**
- Wrocław (325)
- 20,00 Utwory Czajkowskiego (Marsz, Walc z V Symfonji, Divertimento „Dziadek do orzechów”).
- Stuttgart (360)
- 20,05 Koncert (Uwertura „Egmont” Beethovena, Koncert fortepianowy Es-dur Liszta, Symfonia D-dur Brahmsa).
- Kalundborg (1153)
- 22,30 Kwartet smyczkowy C-moll Beethovena.
- Strassburg (345)
- 21,30 Koncert (M. in. Symfonia IV Beethovena, Fantazja na skrzypce z orkiestrą Schumanna).
- Sottens (403)
- 20,55 Kwartety smyczkowe Mozarta i Honeggera.
- Praga (486)
- 20,00 Opera Dworzaka „Jakobin”.
- Budapest (550)
- 20,45 Koncert (M. in. Symfonia H-moll Szuberta i Czajkowskiego, Chaconne Bacha-Hubay’a).

godziny nadliczbowe, obecnie zaś tramwajarze pracować będą dziennie ściśle 8 godzin.

W związku z ogromnym spadkiem frekwencji dyrekcja łódzkiej kolei elektrycznej postanowiła również z dniem 17 stycznia b. r.

zupelnie skasować tramwaie A, B i K, które kursowały do tej pory w godzinach nocnych na niektórych liniach.

Zamiast nocnych tramwajów specjalnych dyrekcja postanowiła

przedłużyć ruch normalnych tramwajów dziennych, które odta kursować będą w porze wieczorowej dłużej o blisko 3 godziny.

Tramwaie dzienne zjeżdżać będą stopniowo do remiz, począwszy od godziny 11 w nocy, tak że ostatnie wagony znikną z ulic miasta dopiero o godz. 1.30 w nocy.

Ruch tramwajowy zostanie również w związku ze skasowaniem specjalnych nocnych tramwajów

przedłużony o kilka godzin w godzinach rannych. Pierwsze tramwaie wyjadą na miasto o godzinie 3.30 nad ranem.

W ten sposób przerwa w ruchu, podczas której mieszkańcy Łodzi wogóle będą pozbawieni komunikacji tramwajowej, wyniesie około 3 godzin.

Oczwista, że tramwaie zwykle kursować będą

da w godzinach nocnych jedynie na szlakach, którymi jeżdżą tramwaie nocne A, B i K, przyczem ilość wozów, jaka wypuszczona zostanie na miasto, będzie ściśle zależała od potrzeb ludności i frekwencji.

Taryfa tramwajowa pozostanie niezmienną, t. zn., że do godz. 11 wieczorem bilet normalny kosztować będzie 25 gr., zaś po godz. 11, jak dotychczas na nocnych tramwajach — 40 groszy.

Dyrekcja tramwajów jest przeświadczona, że skasowanie nocnych tramwajów nie odbije się ujemnie na interesach mieszkańców, gdyż, jak praktyka wykazała, między godzinami 1.30 w nocy, a 3.30 nad ranem nikt prawie tramwajami nie jeździ i wagony świecą pustkami. (Sg.)

Zgłoszenia bezrobotnych na zapomogę za styczeń

4-go stycznia rozpoczęło się przyjmowanie zgłoszeń bezrobotnych robotników fizycznych na zapomogę doraźną za styczeń.

Przyjmowanie zgłoszeń odbywa się w lokalu urzędu zasiłkowego przy ul. 28 p. St. Kaniowskich nr. 32, w godzinach od 8 min. 15 do 14, według następującego porządku:

Dzisiaj litery P, R, S, Sobota litery: T, U, W, Z, Z.

Tomaszów

PODPALIŁ WŁASNĄ POŚCIEL.

Wczoraj o godzinie 5-iej nad ranem Andrzej Kut, zamieszkały przy ul. Wesolej 9, podpalił we własnym mieszkaniu pościel.

Wkrótce mieszkanie stało w ogniu.

Zaalarmowana przez współlokatorów straż ogniowa po energicznej akcji pożar ugasiła.

Andrzej Kut został aresztowany. Po przesłuchaniu przez policję, odeślany został do lekarza, ponieważ zakwestjonowano jego stan umysłowy.

PODRZUCONY NOWORODEK.

Wczoraj rano przechodnie na ul. Farnej znaleźli pod płotem nowo-wybudowanego budynku szkolnego noworodka płci męskiej.

Zawiadomiona policja podjęła energiczne śledztwo, celem ujęcia wyrodných rodziców.

Po paru godzinach zdołano aresztować matkę noworodka, 20-letnią Antoninę Jazik, służącą, obecnie pozostającą bez pracy. Ponieważ Antonina Jazik aresztowana została w kilka godzin po porogu, odwiedziono ją do szpitala, gdzie pozostanie do czasu wyzdrowienia pod opieką policji

Z ŻALOBNEJ KARTY.

6 stycznia 1932 roku po krótkiej chorobie rozstał się z tym światem ś. p. dr. Stanisław Narewski.

Nieublagana śmierć wyrwała społeczeństwu tomaszowskiemu jednego z najwybitniejszych jego obywateli. Przez 44 lata dr. Stanisław Narewski niezmiernie pracował na niwie społecznej, otaczając szczególną opieką biedotę naszego miasta, niosąc jej pomoc lekarską i materialną.

Zmarły od r. 1919 był prezesem tomaszowskiej ochotniczej straży

ogniowej i członkiem zarządu Macierzy Szkolnej.

W r. 1926 został za swą wybitną działalność patriotyczną nagrodzony Złotym Krzyżem Zasługi.

Urodzony w Warszawie w 1865 r., studja odbywał na uniwersytecie warszawskim, uzupełniając je na uniwersytetach Berlina, Wiednia i Pragi czeskiej.

Tomaszów boleśnie odczuł tę niespodziewaną dla miasta stratę. Pamięć o Nim na długo zachowa. Cześć Jego świetlanej pamięci!

Odczyty

ODCZYT O SZKOLNICTWIE.

9 stycznia 1932 r. o godz. 19 w lokalu związku nauczycielstwa polskiego (ul. Andrzeja 4) zostanie wygłoszony odczyt, w którym poruszone zostaną następujące zagadnienia:

1. „Szkoły, które nadchodzą” i
2. „Próba realizacji nowej szkoły”.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA

Staraniem sekcji odczytowej oddziału łódzkiego polskiego Czerwonego Krzyża w niedzielę, dnia 10 stycznia r. b. o godz. 12 min. 30 w poł. w sali YMCA, Piotrkowska 89, dr. Kryszek wygłosi odczyt n. t. „Wpływ higieny życia na zapobieganie chorobom serca”. Wstęp bezpłatny.

Z MŁODEGO W. I. Z. O.

Dzisiaj, w piątek, dnia 8. 1. o godzinie 8 wiecz. w lokalu WIZO. (Sienkiewicza 26) odbędzie się referat n. t. „Najmłodsza poezja hebrajska”.

Wstęp wolny dla członków. Zapisy przyjmuje sekretariat czynny w niedzielę 11 — 12,30 w poł. i w środy 7 — 8,30 wiecz.

Międzypaństwowe spotkania bokserskie Polski

Pertraktacje polskiego związku bokserskiego w sprawie rozegrania międzypaństwowego spotkania z Francją w kwietniu w Poznaniu będą niewątpliwie zakończone, kwestja meczu rewanżowego z Niemcami w maju nie jest jeszcze definitywnie zakończona, zaś mecze z Finlandją i Szwecją nie dojdą do skutku ze względu na wygórowane warunki

Ponowne spotkanie Rudzkiego z Frankiem

W związku z sensacyjnym spotkaniem bokserskim, które odbyło się ubiegłej niedzieli między mistrzem Polskim Rudzkim, a doskonale się zapowiadającym Frankiem z Unionu, dowiadujemy się, że Rudzki wyraził gotowość odbycia jeszcze jednego spotkania z łodzianinem. Rudzki uważa Franka za wielce obiecującego pięściarza i rokuje mu dużą przyszłość. Rewanżowe spotkanie tych zawodników odbędzie się prawdopodobnie w Katowicach.

Tryumf pokonany przez stołeczną Polonję

W mecz koszykówki, który drużyna Tryumfu Łódzkiego rozegrała w Warszawie z Polonją łódzianie ulegli gospodarzom w stosunku 24:41.

Igrzyska zimowe w Lake Placid Polscy i niemieccy hokeiści jednak jadą

Uchwaliły polskiego komitetu olimpijskiego

Na wtorkowym posiedzeniu Polskiego Komitetu Olimpijskiego rozpatrywano przy udziale przedstawicieli związków sportów zimowych, kwestję udziału Polski na igrzyskach zimowych w Lake Placid.

Najdłuższa dyskusja wywiązała się na temat startu hokeistów. Ostatecznie zdecydowano, co zresztą ustalono już poprzednio, że Polski Komitet Olimpijski nie wysłał na swój koszt drużyny hokejowej, ale mimo ostatnich niepowodzeń, nie czyni przeszkód w jej wyjeździe ze względu na zakontraktowanie już spotkania przed igrzyskami w różnych miastach Stanów Zjednoczonych. Stwierdzono jednocześnie, że Polska będzie jedynym państwem europejskim na turnieju w Lake Placid, ponieważ Niemcy wycofały się z udziału. Trzecie miejsce w turnieju Polska ma zatem zapewnione, a strona propagandowa meczów przed igrzyskami posiada duże znaczenie. Co prawda w związku z tem w tych dniach nastąpi jeszcze wymiana depeesz pomiędzy Polskim Związkiem Hokejowym a Pol. Podkomitetem Olimpijskim w Nowym Jorku, co do celowości przyjazdu naszych hokeistów. Odpowiedź z No-

wego Jorku będzie dla wyjazdu hokeistów decydująca.

Jako reprezentanci pojedą: Stogowski, Sachs, Mauer, Kowalski, Nowak, Krygier, Sabinowski, Materski, Sokołowski, Marchewczyk, Ludwiczak oraz jako kierownik, dr. Polakiewicz. Wyjazd nastąpi 11 b. m.

Co do udziału narciarzy to Polski Komitet Olimpijski udziela częściowej subwencji na pokrycie kosztów wyjazdu dla 3 zawodników i kierownika. Polski Zw. Narciarski zamierza wysłać 5 zawodników, a mianowicie S. i A. Marusarzy, Br. Czecha, Z. Motykę S. Skupienia.

Niemcy jednak jadą

Wbrew oficjalnej uchwale niemieckiego związku hokejowego na łódzie dowiadujemy się, że Niemcy jednak będą reprezentowane w Lake Placid, a mianowicie przez drużynę B. S. B. z Berlina, która zamierza udać się do Ameryki na własną rękę. Krok postanowiony został z jednej strony wskutek interwencji prezesa międzynarodowego związku, p. Loicq'a, który podkreślił w swym liście, że w Ameryce bardzo sobie życzą przyjazdu niemieckich hokeistów, a z drugiej

strony przez organizatorów zawodów hokejowych w St. Zjednoczonych, którzy zaprosili niemiecką drużynę na siedem spotkań i wyrazili gotowość wzięcia na siebie wszelkich kosztów ekspedycji.

11-letnia mistrzyni Anglii

W pałacu lodowym w Manchesterze odbyły się w poniedziałek wieczorem zawody o mistrzostwo angielskie w jeździe sztucznej. Pierwsze trzy miejsca zajęły trzy dziewczęta, uczęszczające jeszcze do szkoły. Tytuł mistrzyni zdobyła 11-letnia zaledwie córeczka znanego nauczyciela łyżwiarstwa Taylora, Megan Taylor przed rówieśniczką Cecylją Colledge i 13-letnią Joan Dix. Z wyjątkiem małej Taylorówny weznaną obie pozostałe angielski ze swą rodaczką Phillips udział w zawodach o mistrzostwo Europy w Paryżu i mistrzostwo świata w Montrealu.

Składaj odzież i bieliznę dla bezrobotnych

Konkurs skoków na Krokwi

Nowe zwycięstwo Marusarza

W Zakopanem odbył się zorganizowany przez SNPTT i Sokola, trzeci w sezonie konkurs skoków na Krokwi. Warunki terenowe bardzo ciężkie. Śnieg mokry. Z tego też powodu ograniczono rozbieg. Długość skoków uzyskiwano nietylko rozbiegiem, ile siłą odbicia. Mimo to rezultaty uzyskane są zupełnie dobre, co należy zapisać na konto pracy nowego naszego trenera.

Ogółem startowało 33 zawodni-

Polsko-bałkańskie stosunki piłkarskie

W roku bieżącym kontakt między piłkarstwem polskim i bałkańskim będzie dość ożywiony. Na dzień 29 maja zakontraktowano już międzymiastowy mecz Polska — Jugosławia w Zagrzebiu, zaś na 2 października w Bukareszcie mecz Polska — Rumunja. Bułgarski związek piłki nożnej zaproponował Polsce rozegranie meczu międzypaństwowego w Sofji w czerwcu.

Kombinacyjny mecz Ottawa—Austria

W środę rozegrano w Wiedniu mecz pomiędzy zespołami kombinowanymi Austrii i Ottawy. W drużynie A grała obrona austriacka i atak kanadyjski, w drużynie B atak austriacki i obrona kanadyjska. Zwyciężyła drużyna A 5:3 (3:1, 1:2, 1:0). Z Wiednia kanadyjczycy wyjechali do Medjołanu.

Nowy rekord świata na 10 km. na lodzie

Znany norweski łyżwiarz, Ballan grud, ustanowił na zawodach w Oslo nowy rekord światowy w biegu na 10,000 m., uzyskując fenomenalny czas 16:46,6. Poprzedni rekord na tym dystansie należał do Carisena i wynosił 17:17,4.

Nie będzie w tym roku hokejowych mistrzostw Europy

PRAGA, 6 stycznia. Budowa sztucznego lodowiska w Pradze natrafia na nieprzewidziane trudności. Z tego też powodu przewiduje się, że tegoroczne mistrzostwa Europy w hokeju, które planowa-

no zorganizować w Pradze, nie odbędą wogóle do skutku, gdyż ani Berlin, ani Wiedeń ani też Praga nie podejmą się w ostatniej chwili zorganizować tak poważnych zawodów u siebie.

Komunikat Nr. 2 podokręgu Ł.O.Z.L.A. w Tomaszowie

1) Przypomina się klubom, że na leży wpłacić składki członkowskie na rzecz PZLA i OZLA do dnia 10 stycznia 1932 r.

2) Zgłoszone kluby powinny jak najrychlej przesłać do sekretarza (p. Ancelowicza Pl. Kościuszki 15) wypełnione deklaracje z podaniem składu zarządu, roku założenia klubu, ilości członków sekcji lekkoatletów i adres dla listów.

3) Podaje się do wiadomości listę zatwierdzonych przez PZLA sekcji lekkoatletycznych w podokręgu tomaszowskim:

1) Ancelowiczowa Salomea, Tokarska Janina, Kucharska Marja, Ancelowicz Leon, Broniszewski Antoni, Gersztajnski Izak, Goździk Jan, Krakowiak Dawid, Majerkowicz Szaja, Ogórek Franciszek, Rymkowski Kazimierz, Wilamowski Stanisław.

Wydział spraw sędziowskich wybrany został w następującym składzie: Przewodniczący inż. Rzepka Stanisław, sekretarz Tokarska Janina, czł. W. S. S. Gersztajnski Izak.

Nowy kurs sędziowski rozpocznie się w dniu 15-go stycznia 1932 roku. Zgłoszenia kandydatów do dnia 10 stycznia 1932 roku należy kierować codziennie do kancelarii Kom. P. W. i W. F. w magistracie (pokój 12 do godz. 3-iej). Do zgłoszenia należy załączyć zł. 5.— tytułem wpisowego i taksy egzaminacyjnej.

ENCYKLOPEDJĘ ŻYCIA CODZIENNEGO Kalendarz-Almanach

„GŁOSU PORANNEGO“

na rok 1932.

WSZYSTKO DLA WSZYSTKICH na 304 stronach.

Cena 2.- zł.

Prenumeratory nasi, którzy się zgłoszą bezpośrednio do naszej Administracji (ul. Piotrkowska 70) otrzymają Kalendarz-Almanach za zniżoną cenę **Zł. 1,50** za egz. broszurowany.

NIEZBĘDNY W KAŻDYM DOMU!

Wyciąć i przesłać jako druk:

DO ADMINISTRACJI „GŁOSU PORANNEGO“ w ŁODZI, PIOTRKOWSKA 70.

Proszę nadesłać — egz. Kal. Alm. Należność zł. — przekazując na P. K. O. Nr. 66155.

Nazwisko _____ Adres _____

CHAM

wg. Elizy Orzeszkowej z Ankwiczówną i Cybulskim

PRZEPISYWANIE NA MASZYNE

ZŁATWIA SZYBKO, TANIO, DOKŁADNIE

BIURO „IRENIT“ PIOTRKOWSKA 89 Tel. 223-38

Ostatnia genialna kreacja boskiej

Greta Garbo

w 100-proc. filmie dźwiękowym p. t. „POKUSA“

Zakaz importu przedzdy bawełnianej?

W poniedziałek ukazać się ma nowa lista artykułów zabronionych do przywozu

Przemysł dziany i pończosznicy przeciwko restrykcjom i podwyżkom cła

Związek wielkiego przemysłu dzianego oraz stowarzyszenie fabrykantów przemysłu pończoszniczego złożyły min. przem. i handlu obszerny memoriał, wypowiadając się przeciwko wysuwaniu przez związek przemysłu włókienniczego postulatowi podwyżki cła na przedzdy bawełnianą.

Organizacje te wskazują, że import bawełnianej przedzdy angielskiej nie jest zbyt wielki i nie przedstawia specjalnego niebezpieczeństwa dla produkcji krajowej.

Dotychczasowa ochrona celna przedzdy bawełnianej zwłaszcza numerów, używanych do produkcji lepszych pończoch, jest wystarczająca. Z drugiej strony przedza krajowa do fabrykacji tych pończoch jest

nieodpowiednia, to też podwyżka cła byłaby uderzeniem w przróżnię. Z tych względów właśnie należy zaniechać wszelkich dalszych restrykcji i ograniczeń, jak również dalszych zwyczajów cel.

Akeja obu tych organizacji przemysłowych jest charakterystyczna z uwagi na to, że **W POCZĄTKACH PRZYSZŁEGO TYGODNIA UKAZAĆ SIĘ MA DALSZA LISTA TOWARÓW ZAKAZANYCH DO PRZYWOZU, WŚRÓD KTÓRYCH ZNALEŻĆ SIĘ MA RÓWNIEŻ I PRZĘDZA BAWELNIANA,**

co byłoby realizacją postulatów wielkiego przemysłu włókienniczego, który stoi na stanowisku, że deprecjacja funta stworzyła dla włókiennictwa angielskiego poważną możliwość inwazji na rynek włókienniczy Polski.

Na ostatnim posiedzeniu komisji polityki gospodarczej izby przem.-handlowej omawiano wniesiony przez związek przemysłu włókienniczego w państwie polskim memoriał do ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie podwyżki cła na przedzdy bawełnianą.

Na podstawie informacji, uzyskanych ze sfer przetwórców przedzdy, przebieg posiedzenia tego był następujący: Jak wiadomo, związek przemysłu włókienniczego w państwie polskim motywował w memoriale swe stanowisko m. in. tem, że w związku ze spadkiem funta angielskiego nastąpił ostatnio zalew rynku naszego przedzdy angielską, przedstawiciele przetwórców przedzdy udowodnili, że w ciągu całego 1931 roku postępowy spadek importu przedzdy bawełnianej angielskiej w tym stosunku, że wyniósł on w porównaniu z rokiem 1930 mniej więcej 50 proc.. Ten sam stosunek spadku został utrzymany w ostatnich miesiącach r. 1931 (wrzesień, październik, listopad i grudzień), które, z uwagi na baissę funta angielskiego wykazały winny zwyczaj importu.

Dane te dowodzą, iż ochrona celna jest tak wysoka (przy wysokich gatunkach przedzdy 60 proc. ad valorem), że

nie może być mowy o jakimkolwiek bądź wzmożonym imporcie, w szczególności, o ile chodzi o przedzdy używaną do wyrobu pończoch wysokogatunkowych, to cło ma tutaj

charakter wyłącznie fiskalny, bo przedza tutejsza do wyrobu tych gatunków wogóle się nie nadaje, tak że dalsze podniesienie cła nie miałyby sensu.

Komisja polityki gospodarczej po dłuższej dyskusji wypowiedziała się za możliwością zakazu wwozu dla przedzdy bawełnianej pojedynczej od nr. 38 do nr. 60 oraz za możliwością zwyczajki dla przedzdy bawełnianej nitkowanej od nr. 60 do nr. 80.

Co się tyczy zaś pozostałych numerów przedzdy, w szczególności t. zw. gatunków grubych do nr. 38, oraz gatunków cienkich powyżej nr. 60, komisja wszelkie wnioski podwyższenia na nie cła odrzuciła.

W dniach najbliższych odbędzie się posiedzenie właścicieli przedzdańczesankowych, celem ustalenia cen przedzdyczesankowej na najbliższy okres.

Czy ceny te kształtować się będą pod znakiem tendencji zwykłej, czy też zniżkowej w tej chwili trudno jeszcze przewidzieć, w każdym bądź razie przeważa zdanie, iż wobec stosunkowo b. znacznych zapasów przedzdy tej na tutejszym rynku, przy jednoczesnym b. słabym zapotrzebowaniu, tendencja będzie tutaj słabsza. (ag)

Zniżka cen przedzdyczesankowej

W dniach najbliższych odbędzie się posiedzenie właścicieli przedzdańczesankowych, celem ustalenia cen przedzdyczesankowej na najbliższy okres. Czy ceny te kształtować się będą pod znakiem tendencji zwykłej, czy też zniżkowej w tej chwili trudno jeszcze przewidzieć, w każdym bądź razie przeważa zdanie, iż wobec stosunkowo b. znacznych zapasów przedzdy tej na tutejszym rynku, przy jednoczesnym b. słabym zapotrzebowaniu, tendencja będzie tutaj słabsza. (ag)

Jak pracuje wielki przemysł bawełniany

Na podstawie danych związku przemysłu włókienniczego w państwie polskim, stan zatrudnienia w firmach związku w okresie od dnia 14 do 20 grudnia roku ubiegłego, przedstawiał się następująco:

Przez 6 godzin w tygodniu pracowały 4 fabryki, przez 5 dni — 11 fabryk, przez 4 dni — 5 fabryk, przez 3 dni — 10 fabryk, przez 2 dni — 4 fabryki, przez 1 dzień — 2 fabryki, nieczynne zaś zupełnie były 2 fabryki. Ogółem w omawianym okresie w 38 fabrykach, do związku tego należących zatrudnionych było 38,466 robotników. (ag)

Zaledwie 40 proc. patentów wykupiono dotychczas w Łodzi

Od 3 dni władze skarbowe prowadzą niezwykle energicznie i przy udziale licznego personelu ze wszystkich urzędów skarbowych akcję w sprawie kontroli patentów.

Na przedmieściach pojawienie się kontrolerów skarbowych wywołało taki popłoch, że z pośpiechem zamykano sklepy, celem niedopuszczenia do kontroli patentów.

Według prowizorycznych obliczeń władz skarbowych ilość wykupionych dotychczas patentów zarówno przez przedsiębiorstwa przemysłowe, jak i handlowe dochodzi zaledwie do 40 proc. liczby świadectw przemysłowych, wykupionych w r. 1931.

Kontrola ma na celu ujawnienie czy przedsiębiorstwa pra-

cuja bez patentów oraz czy nie zostały wykupione świadectwa przemysłowe niższej kategorii.

Nadmienić należy, że za nieposiadanie świadectwa przemysłowego grożą płatnikom kary w wysokości 3-krotnej do 20-krotnej opłaty za patenty.

Według dotychczasowych przepisów można było do dnia 15 stycznia wykupić patent jeszcze bez kary, o ile w tym okresie nie sporządzony został przez kontrolerów przedsiębiorstwu protokół. Obowiązująca z dniem 1 stycznia b. roku nowela do ustawy o podatku obrotowym ulgowej ten termin przedłuża o dalsze 14 dni, t. j. do dnia 30 stycznia.

Stanowi to dla płatników niewatpliwie ulgę.

Zarządzenia celne w opinii niemieckiej

Berlińska „Industrie und Handel“ przytacza w dosłownym brzmieniu ostatnią polską listę zakazów wwozu oraz omawiając podwyżki ceł pisze: „Za powiadane zarządzenia ze strony Polski przeciwko zwyczajom ceł w innych krajach już stały się faktem. Można było spodziewać się, że zarządzenia te ograniczą się tylko do podwyżki ceł. Polska jednak nie poprzestała na podwyżce ceł, lecz zastosowała szereg środków, ograniczających w silny sposób wo-

góle przywóz. Obok tego wprawdono różne zmiany do taryfy celnej, przez które przywóz do Polski skierowany będzie na morze i w ten sposób popierany będzie rozwój portu Gdyni“.

Pismo niemieckie pomija milczeniem, że wydane rozporządzenia obejmują „porty polskiego obszaru celnego“, że więc ze wzmożenia przywozu drogą morską skorzysta również Gdańsk.

Dźwiękowe Kino „APOLLO“

Dziś i dni następnych! Miłość, nienawiść, zdrada i przyjaźń kierują 4 istotami w wielkim filmie p. t.

Czterech włóczęgów

Potężny dramat dźwiękowy w 10 akt. reżyserji Lupu Pica. W rol. gl. Simona Bourday, Ivonne Louis, Almon Girard i Alain Guivel

Pocz. codz. o g. 4-ej, w sob., niedz. i święta o 12

Następny program: Wersja dźwiękowa Człowiek śmiechu

W roli głównej Conrad Veldt

Wzrost zapasów przedzdy spowodowany malejącym zbytem

Według danych zrzeszenia producentów przedzdy bawełnianej stan zapasów przedzdy bawełnianej na rynku łódzkim na dzień 26 grudnia roku ub. przedstawiał się następująco:

Zapasy przedzdy na sprzedaż wynosiły 1,512,305 kg., zapasy zaś dla własnych potrzeb 356,602 kg.

W porównaniu z okresem poprzedzającym zapasy przedzdy na sprzedaż zwiększyły się o 15,779 kg., zapasy zaś przedzdy dla własnych po-

trzeb zmniejszyły się o 1,066 kg. Ogółem zapasy te wynosiły — 1,868,907, co w porównaniu z okresem poprzedzającym wykazuje zwiększenie się zapasów o 14,713 kg. Wzrost zapasów tłumaczyć należy okresem świątecznym, kiedy to zapotrzebowanie na przedzdy wybitnie zmalało.

Uruchomienie wynosiło 115,63 proc. normy trzydziestogodzinnej tygodniowo z uwzględnieniem 14 godzin świątecznych. (ag)

Rynek pieniężny

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,905 8,90
4 proc. poz. inwest. 80,50 80.—
4 proc. poz. premj. dol 42,50 42
3 proc. poz. premj. budowlana 30,50 30.—
Bank Polski 105.— 104.—
Tendencja wyczekująca.

Warszawska giełda pieniężna

GOTÓWKA
Dolary 8,90

CZEKI
Londyn 30,10 30.—
N. Jork — czek 8,921
N. Jork — kabel 8,927
Paryż 35,03
Praga 26,41
Szwajcaria 174,30
Berlin 211,85

AKCJE
Polski 105,—
Lilpop 13,75 12,50 13,25

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

4 proc. inwest. 80,—
5 proc. konwersyjna 39,75
4 proc. dolarowa 41,75 41,25
7 proc. stabilizacyjna 50,75 51,25
8 proc. BGK 94.—

4 i pół proc. ziemskie zł. 41,75
8 proc. m. Warszawy 63,— 64,— 63,25

8 proc. m. Łodzi 80,50

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JORK

Loco 6,45 styczeń 6,30 luty 6,34
marzec 6,39 kwiecień 6,47 maj 6,56
czerwiec 6,65 lipiec 6,75 sierpień 6,83
wrzesień 6,90 październik 6,98
listopad 7,04 grudzień 7,12.

ALEKSANDRJA.

Sakkelaridis: styczeń 12,24 marzec 12,60
maj 13,00 lipiec 13,30 listopad 14,05.
Ashmouni: luty 10,02 kwiecień 10,17
październik 10,60

NOWY ORLEAN

Loco 6,26 styczeń 6,26 marzec 6,39
maj 6,55 lipiec 6,72 październik 6,92
grudzień 7,09.

LIVERPOOL

Loco 5,28 styczeń 4,97 luty 4,96
marzec 4,95 kwiecień 4,94 maj 4,93
czerwiec 4,93 lipiec 4,93 sierpień 4,95
wrzesień 4,96 październik 4,97
listopad 5,00 grudzień 5,03
styczeń 5,04.

Egipska: Loco 7,05 styczeń 6,70
październik 7,37 listopad 7,40
grudzień 7,40

Pogorzelska
Krukowski
Dymsza
Walter
Chaveau
Skonieczny
Frenkiel

w 1-ym i jedynym
CAŁKOWICIE
mówiono-
śpiewnym
filmie
polskim

Już od jutra
w „GRAND-
KINIE“

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie”

Zeromskiego 74-76
róg Kopernika. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9 i 16

Dziś i dni następnych!

„MONTE CARLO”

JEANETTE MAC DONALD i JACK BUCHANAN w filmie wielkiej miłości reżyserji **ERNESTA LUBITSCHA** p. t.

Nadprogram ciekawe aktualności filmowe i wesoła komedia

Początek seansów w dni powsz. o g. 4 p. p., w niedziele i święta o g. 2 p. p., ostatni seans o godz. 10 wiecz.
Ceny miejsc: I 1.25, II 90 gr., III 60 gr. Następny program: „Powrót do życia” w roli głównej najpiękniejsza para kochanków **Janet Gaynor i Charles Farrell**

Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt
Uwaga: Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedziele i święta bezwzględnie nieważne.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch
Tel. 213-84

SALA FILHARMONJI
Czwartek, dnia 14-go stycznia 1932 r. o godz. 8.30 wiecz.
14-ty Koncert Mistrzowski
Józef Turczyński
Pianista światowej sławy

Program:
BACH-BUSONI: Toccata D-moll
BEETHOVEN: Sonata Es-dur op. 31
CHOPIN: Rondo Es-dur op. 16
CHOPIN: a) Polones Fis-moll op. 44
b) Nokturn F-dur op. 15
c) 2 walce op. 64
d) Scherzo H-moll op. 20
DEBUSSY: a) L'isle joyeuse
b) La plus que lente (Walc)
DOHNANYI: Etude-Caprice (Pierwsze wykonanie)
WŁADIGEROW: Jesienna elegja op. 15 (Pierwsze wykonanie)
MALISZEWSKI-TURCZYŃSKI: Matelot (Taniec marynarzy z op. „Syrena” Pierwsze wykonanie)

Bilety już nabywać można w Kasie Filharmonji

Sala Oaza, Narutowicza 18

Jutro, dn. 9 stycznia, o godz. 22 odbędzie się na rzecz **Domu Sierot Niedola-Dziecięca**

WIELKI DANCING-KABARET

z udziałem **p. Dory Kalinówny** i innych pierwszorzędnych artystów.

Nagroda za najbardziej elegancką i najskromniejszą toaletę. Moc atrakcji. Bufet, bar i cukiernia po bardzo przystępnych cenach. **2 ORKIESTRY.**

Cena biletu Zł. 8, dla młodzieży i akademików Zł. 5.

Dźwiękowe Kino MIMOZA
KILINSKIEGO 178

Dziś i dni następnych!
Nora Ney, Zbyszko Sawan K. Junosza-Stepowski
w rewelacyjnym filmie według fragmentów powieści Stefana Kiedrzyńskiego p. t.
SERCE NA ULICY
Początek seansów: w dni powszednie o g. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 2. Ostatni seans o godzinie 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.
Następny program: „Nasza jest noc” W roli głównej **HENRY ROUSSEL, MARIE BELL**

Kanada poszukuje przedstawicielstw

Dobrze wprowadzona firma importowa w Montreal z liczną klientelą poszukuje przedstawicielstwa konkurencyjnych fabryk branży włókienniczej, wyrobów wełnianych, bawełnianych i dzianych, materiałów na krawaty i rękawiczki. Oferty kierować do: **GEBR. HIRDES, Hamburg 1.**

Buster KEATON

zeni się wkrótce

ODEON — WODEWIL

Nr. sprawy Z. 141/31. Odpis.

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszniński, Sędziowie Handlowi: Hamburg, Hurewicz, Sekretarz apl. Rubinsztajnowna.
Dnia 18 grudnia 1931 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale III Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę odroczenia wypłat firmy „Hugo Güttel”
postanowił:
Udzielić firmie „Hugo Güttel” i właścicielowi jej Hugonowi Güttlowi odroczenia wypłat na, przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 18 grudnia 1931 roku. Treść wyroku niniejszego ogłosić w „Monitorze Polskim” i pismach „Kurier Łódzki” i „Głos Poranny” oraz wywiesić w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „Hugo Güttel”. Pobrać od tejże firmy złotych 200 tytułem zaliczki na koszt ogłoszeń. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Emila Hadriana, nadzorca sądowym kupca Stanisława Gajdzińskiego, ul. Zawadzka Nr. 1.
Na oryginalne właściwe podpisy.
Za zgodność
St. Sekretarz (—) T. CICHECKI

Instytut Kosmetyki Lekarskiej i Gabinet Fizykalnej Terapii „MIMAR” M. Markusówny p. fach. kierown. lek.
ul. Narutowicza 9, I p. fr.
Tel. 123-09. — Godz. przyj. 11—2 i 4—8. W niedz. i święta 11—2.
I. Dział — leczenie i usuwanie wad skóry, cery, włosów, brodawek i t. p. Masaże. Maski.
II. Dział — leczenie elektrycznością, światłem i ciepłem. Galwanizacja, Farad. Elektroliza. Kaustyka, d'Arsonwal. Kwarco. Sol. i Vitalux. Diatermia. Parów, i t. d.
Zabiegi w zakr. Fiz. Terap. wykonuje się z polecenia lekarzy Inst. oraz z ordynacji obcych lekarzy. **Doktor specj. przyjm. od 1—2.**

Dr. med. H. LUBICZ
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Cegielniana 7 powrócił
telefon 141-32
Przyjmuje od g. 8—10, 12—2, 5—8 w. W niedziele i święta od 9—11. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Poradnia WENEROLOGICZNA
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-38
czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11—1) przyjmuje 2—3) kobieta—lekarz w niedziele i święta od 9—2 pp, leczenie chorób wenerycznych i skórnych **Porada 3 Zł.**

LAMPY
własnego wyrobu najnowszych modeli polaca
A. REJDER
ŁÓDŹ, PIŁSUDSKIEGO 56.
(daw. Wschodnia) tel. 167-64

„SANATO”
Zakład Położniczo-Chirurgiczny
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
Oddział położniczo-ginekologiczny
Dr. med. Sz. Eigerowa
Dr. Reitler Kurjańska
Dr. med. J. Baum
Dr. med. W. Eychner
Cena porodu na II kl. wraz z zabiegami **200 zł.**
Opleka nad dsteckiem
Dr. med. J. Polakow
Oddział chirurgiczny
Dr. med. M. Kantor,
godz. przyjm. 1—2 pp.

Doktor WOLKOWYSKI
Cegielniana 4, tel. 216-90
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
leczenie dżalermją i elektroterapią (lampą kwarcową)
Przyjmuje od 9—2 i od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Dla pań od 5 do 6 po poł. oddzielna poczekalnia.

Do akt. Nr. E. 2019—31
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, 6 rewiru sam. w Łodzi przy ul. Narutowicza 10 na zasadzie art. 1080 U. P. C. ogłasza, że w dn. 16 lutego 1932 roku, od godziny 10-ej rano, w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 37 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Nuty Moszkowicza i składających się z urządzania sklepowego i 18 tużinów pończoch jedwabnych, damskich oszycowanych na sumę zł. 800.—
Łódź, 4.1.1932 r.
Komornik (—) Leon Wąsowski

Dr. E. GUTMAN
choroby dzieci **POWRÓCIŁ.**
Gdańska 26, tel. 173-00
przyjmuje 11—12 i 4—6

Dr. med. LUDWIK RAPEPORT
UROLOG **POWRÓCIŁ**
Narutowicza 25, tel. 144-10

Dr. NUNBERG
chirurg
Plac Dąbrowskiego 1
(wejście z ul. Cegielnianej)
Telefon 211-89.
Przyjmuje 6 — 7 po poł.

Dr. med. L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32 tel. 213-18
przyjmuje od 8—10 r. i od 4—8 w. w niedziele i święta od 9—12 w poł.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med. HELLER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
UL. NAWROT 2
TELEFON 178-89
Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiec. w niedziele od 11—2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4—5 pp.

Posada
łatwo znajdzie ten, kto ukończy kurs buchalterji pod kierownictwem rutynowego pedagoga. Specjalny kurs buchalterji bankowej i techniki biurowej. Kilińskiego 60, mieszk. 61. 1223

Dźwiękowe Kino

Dziś wielka premiera!

Najpiękniejszy i najbardziej melodyjny film świata, mistrza reżyserów europejskich **Manfreda Noa**

TRIUMF WALCA

Czarowna symfonia miłosna, osnuta na tle pełnego miłości, bujnego życia króla walca **JANA STRAUSSA**.

W rolach głównych:

Claire Rommer, Ita Rina, Jan Stüwe, Fred Lerch, Wiktor Jansen.

W rolach głównych:

Dawny Wiedeń, zakochany w młodym Straussie i w jego apojnych melodjach, rozgwizdane i rozśpiewane uliczki, piękne kobiety, otaczające mistrza — wszystko to wiruje w takt walca z kalejdoskopową zmiennością obrazów, subtelnymi metaforami kinowych, efektów reżyserskich. ● Sensacją filmu jest udział znakomitego skrzypka, na czele najświetniejszej orkiestry cygańskiej Jeana Golescu

NADPROGRAMY!

Początek seansów o godz. 4-ej po południu, w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

NIEMKA (Reichsdeutsche) udziela konwersacji i gramatyki. Prowadzi lekcje interesująco i zapewnia szybkie postępy. Ceny przystępne. Główna 41, front, II p., tel. 146-65, m. 9. 4113-3

MISS MARY Gives English French and German lessons. Traugutta Nr. 2 I p. fr. 3957-1

WYPRACOWANIA z literatury, historii, wskazówki, porady, materiały, objaśnienia. Pogotowie na ukowe. Warszawa, Ceglana 9 m. 26. 4109-3

POTRZEBNA wykwalifikowana wychowawczyni z pierwszorzędnymi referencjami do czteroletniego chłopczyka z pomocą w gospodarstwie. Zgłaszać się: Narutowicza 56, II p., f. m. 8, od 10-12 w poł.

INTELIĞENTNA panienska ze znajomością hebrajskiego potrzebna do dwójga dzieci. Porozumieć się telef. 189-07. 4111-1

Kapno i sprzedaż

DOMY, wille, place, w mieście, na peryferiach, parcele, większe obszary grantu poleca Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

SKLEP z urządzeniem oraz mały pokój przy ul. 11 Listopada, w dalszych numerach, nadający się na mleczarnię, fryzjera, krawca wojskowego, szewca itd. natychmiast tanio oddam. Zgłoszenia „POLRUCH” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01 132-01.

SKLEP oraz dwa pokoje z kuchnią, nadający się na każdy interes obecnie piwiarnia, z powodu wyjazdu oddam bardzo tanio. Składowa 17, Zwoliński.

SKLEP kolonialno - spożywczy oraz 2 pokoje z kuchnią natychmiast tanio sprzedam. Wólczańska 166. Wiadomość na miejscu.

SKLEP oraz pokój z kuchnią, z urządzeniem, świeżo odremontowany, nadający się na każdy interes, z powodu wyjazdu natychmiast tanio oddam. Kilińskiego 77, m. 10.

MEBLE!

modne i starożytne, dobre a tanie nabyć można tylko u A. Wajcmana, ul. Sienkiewicza 23, tel. 191-00 m. prywatne przy sklepie.

Uwaga! Kupuję używane meble, dywany, maszyny do szycia i do pisania, futra i garderobę. 1219

SAMOCZODY

i motocykle używane. Kupno Sprzedaż. Komia, Zamiana. Auto-Agencja, Gdańska Nr. 82. tel. 189-28. 8-1514

Różne

NADZWYCZAJNA okazja. 100 proc. bezwzględnie zarobku, bez ryzyka, przez zakup artykułu gotówkowego, spożywczego pierwszej potrzeby, sezonowego począwszy od 1 kwietnia. Kapitał od zł. 3000 potrzebny, gotówka niekonieczna. Oferty do adm. pod „100 procent”

PRZYBLĄKAŁ się piesek żółty, młody obcięte uszy i ogon. Znajduje się Piotrkowska 23 u dozorczy. 4106-1

Lokale

4-POKOJOWE komfortowe, słoneczne, nawprost parku Sienkiewicza, 4-pokojowe, ul. Nawrot, bardzo ładne poleca Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

UL. PIOTRKOWSKA między Przejazdem a Nawrotem 3-POKOJOWE mieszkanie wszelkie wygody z telefonem natychmiast do oddania. Zgłosz. Biuro „POLRUCH” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

1 — 2 — 3-POKOJOWE mieszkania, wygody, centrum miasta i na peryferiach poleca Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

NA BIURO przy ul. Piotrkowskiej front, I piętro, 2 pokoje natychmiast do wynajęcia. Zgłosz.: „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

LOKALE biurowe na prawach lokatora oraz sublokatora, sklepy w ruchliwych punktach poleca Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

WE WSZYSTKICH kierunkach miasta, sklepy, ew. z mieszkaniem poleca Biuro „Polruch” Al. Kościuszki 27 tel. 141-01, 132-01.

POKÓJ z kuchnią na prawach sublokatora, w ogródku, w śródmieściu, za komorne miesięczne, do wynajęcia. Zgłosz.: Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

Z KLATKI schodowej, we wszystkich kierunkach miasta, pokoje umeblowane, bez mebli poleca Biuro „POLRUCH”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

2 UMEBLOWANE pokoje z używalnością kuchni do wynajęcia zaraz. Majster, Gdańska 31-a, fr. 3 p.

POKÓJ z telefonem, centralne ogrzewanie, wszelkie wygody, front I piętro do wynajęcia. Radwańska 4, m. 4, tl. 181-92, w godz. 5 — 7.

POKÓJ niekrepujący, dla małżeństwa, ew. dla osób pojedynczych, ew. z obiadaniami do wynajęcia. Orła 23, m. 22, I piętro, prawa oficyna, I wejście, tel. 181-78.

MALŻENSTWU lub osobie pojedynczej oddam 1 — 2 pokoje umeblowane. Narutowicza 39, m. 8, front, 3 piętro.

POKÓJ częściowo umeblowany, ładny, słoneczny, ew. 2 pokoje razem z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Zachodnia 39 m. 25 I p.

PIĘKNY pokój umeblowany, wejście niekrepujące, łazienka, telefon, do wynajęcia od zaraz. Zachodnia 57 m. 4, front, 3 piętro, od 3 — 5.

POKÓJ z niekrepującym wejściem, ew. z utrzymaniem do wynajęcia Andrzeja 29, m. 19.

DWA POKOJE

eleganckie, wejście z klatki schodowej, I-sze piętro, ulica Piotrkowska, na biuro zaraz do oddania. Tel. 144-11. 003-2

MIESZKANIA: pokój, pokój z kuchnią, trzy pokoje z kuchnią, z wygodami do wynajęcia wprost od gospodarza. Różana 10, dojazd 14.

4-POKOJOWE mieszkanie, wszelkie wygody, ul. Piotrkowska przy Andrzeja, bardzo tanio oddam.

Zgubione dokumenty

ZAGUBIONO dowód osobisty dyrekcji warszawskiej P. K. P. z Nr. 793,329 na nazwisko Cecylji Radłowskiej oraz matrykulę uniwersytetu warszawskiego Nr. 37172 Uczniwy znalazca proszony jest o nadesłanie za wynagrodzeniem na ul. Strzelców Kaniowskich Nr. 3, m. 15. 4094-1

ZGUBIONO książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Piotrków Tr., na nazw. Adama Kopyciela, zam. Śląska 41.

ZAGINEŁA książka kasy chorych Eugenji Rolof ul. Jułjusza 23. 4110-1

ZAGUBIONO matrykulę wydaną przez gimnazjum „Wiedza” w Łodzi, na nazwisko H. Konówna, ucz. kl. VI-ej. 4112-1

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.— zagranicą — zł. 9.—

Wskazywać redakcję nie zwolnia.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca na stronie od 2 do 7 włącznie 60 gr. bez zastrzeżenia miejsca 50 gr.; nadesłane od strony 8-ej do końca tekstu 40 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogł. tabelaryczne lub fantaz. dodatek. 50%. Ogł. dwukolor. o 50% drożej